

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XX.

NEW YORK, 15. LEDNA 1898.

Číslo 1.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pofadatel: Dr. K. Štullk, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskár a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Přispívky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

K nové práci. — Proslov. — Zpráva ze spol. cvičení župy Východní. — O tělocviku dospělých s hledišť lékařského. — Sokol Americký. — Několik jen slov. — Jako u nás. — Ze župy Chicagské. — Ze župy Východní. — Dopisy: z Chicaga, z Bruna, z Brooklynu, z Filadelfie, ze St. Louis, z Linwood, z New Yorku, z Detroit, z Newarku, z Milwaukee, ze St. Paul a ze Cedar Rapids. — Účetní zpráva jednatele. — Schůze výk. výb. N. J. S. a různá oznámení.

K nové práci!

Vždy s novými nadějemi a novými sliby vstupujeme v nový rok, očekávající, že budeme v něm lepšími, než byli jsme v roce minulém. Kolik nadějí našich zůstává vždy nesplněno a to hlavně proto, že neumíme svým slibům dostáti. Pak naříkáme na nepříznivé okolnosti, sami sebe a línost svoji omlouvající.

Kéž bychom poznali se již lépe v tomto roce, v kterém Sokol Americký dospěl svého dvacátého ročníku.

Jen na nás jest, abychom viděli Národní Jednotu Sokolskou zmohutnělou a v horlivé činnosti letos.

Při všeobecných skorech stescích na nečinnost sokolskou mnohých sborů jest nám znamenatí přece pokrok některých a to těch sborů, u nichž zvíťazilo právě sokolské přesvědčení nad lichým pojmáním věci sokolské.

Jen tam, kde pevně věří, že prvá povinnost sokolského sboru jest pěstovati telocvik za účelem výchovy mládeže i dospělých, daří se dobře naší ideí.

Všude tam však, kde pohlíží na telocvik, jako na věc u telocvičného sokolského sboru vedlejší, hyne věc naše a upadá. Jest to ovšem přirozeno.

Kdo nemá smyslu dost a ochoty, aby konal hlavní povinnost, snadno zanedbává i povinnosti podřízené.

Tam, kde ve sborech přihlíží se pilně ku cvičení mládeže i nešetří se na nákladu, i cvičení členů se daří, mnohé však žel sbory zanedbávají obé i jest nám žalostno dovídati se, že v tom neb onom sboru se necvičí pravidelně.

To jest krok zpět a veliký!

Toho nebývalo, aby některý sbor cvičení zanedbával, žádné nepořádaje.

Tam, kde upustí od cvičení, jsou u počátku rozkladu.

Ať nikde nedají se mýliti těmi, kteří hlásají, že není člověku potřeba, aby pěstoval své tělo, že sokolské sbory mají pěstovati ducha jen. To jsou hrobaři naší myšlenky, kteří tak hlásají.

Jsme vždy pro prospěšné rozšíření činnosti sokolské, ale potom telocvik nesmí utrpěti, nesmí býti posunován na místo podřízené.

Kolikráte již poukázali jsme, jak důležité jsou sbory naše hlavně pro mládež dospívající, aby tato nebyla nám odcizena i jsme přesvědčeni, že každý sdílí ono přesvědčení s námi, kdo měl příležitost pozorovati, jak právě v telocvičnách svých vychováváme z mládeže své dobré Čechy a Česky.

Těžiště veškeré naší činnosti musí býti v telocvičně. To mějme vždy na paměti i neuchylujme se od zásady té nikdy!

Jděme a cvičme i přesvědčíme se záhy, že přihnuli jsme k věci sokolské, jež získala si v nás přátele tím, že blíže jsme ji poznali.

Nedoufejme, že stanovy výborně spracované, výtečné zřízení a vedení sborů našich může zajistiti pevný rozvoj věci naší, nebudou-li všichni členové neb aspoň většina jich prodchnuta pravým nadšením sokolským.

Případá nám letos sjezd N. J. S.

Všichni si přejeme, aby sjezd ten přispěl k vzpružení naší věci.

Touhu tu ovšem sotva mohou splniti jednotlivci, byť bychom je ze sebe co nejpečlivěji vybrali.

Všichni měli bychom již nyní přemýšlet, jak dalo by se věci naší posloužiti, i měli by výsledky svého přemýšlení ve sborech svých sděliti.

Nikdo ať se tu neostýchá náhled svůj projeviti.

Často ten, který málo mluví a ve sboru svém ve schůzích jednání činně se nesúčastňuje, dovede podati návrh užitečnější než onen, jenž za to má, že má všecko v malíčku.

Sjezd minulý přinesl nám župní zřízení, jež dobře se osvědčilo a to tím, že přispělo k založení nových sborů sokolských v místech, kde sboru podobného nestávalo. Tu a tam pronesen náhled, zda nebylo by vhodno zavésti u sborů sokolských podporu v nemoci a podporu úmrtní.

Věc ta zasluhuje pečlivého uvážení, aby ničeho nebylo ukvapeně podniknuto.

Nepochybujeme také o tom, že jest na čase uvážiti, aby sokolské sbory, chtějíce vychovávatí zdravé jednot-

livce, přihlédly k tomu, by skutečně tak činily, by nikdo nemohl naříkati, že na místě, aby zdraví cvičením nabyl, spíše ještě ho pozbyl.

Jsmo přesvědčeni o tom, že lékařský dohled jest nutným v každé tělocvičně, chce-li se zabrániti tomu, aby mnohý, buď přílišnými neb pro něho nevhodnými cviky zdraví si neporušil. Také k tomu bude nám již konečně přísně přihlédnouti, aby každý sbor počínal si ve všem v souhlase se zásadami sokolskými.

Jaký dojem máže to činiti na obecnstvo, myslíme obecnstvo složené z rozumných lidí, když pořádá ku př. některý sokolský sbor veřejné cvičení pozdě večer a když třeba po půlnoci vyzývá k tanci dívky pěti a šestileté.

Nešvary takové měly by již jednou na věky přestat.

Náležitý článek o tom měl by býti v příštích stanovách N. J. S.

Jest ovšem mnoho a mnoho jiných věcí, o kterých bude nám letos rozhodovati, však není účelem těchto řádků podrobně vše rozbírat.

Chtěli jsme jen tuto naznačiti, že třeba nám již nyní na samém počátku roku připravovati se k práci, již bude nám letos vykonati a od ní očekáváme mnohé zlepšení.

Vstipme sobě dobře v mysl svoji, že především jest nutno, abychom zlepšili sami sebe a pak již poznáme, co ještě třeba zlepšiti, aby věc sokolská v Americe prospívala.

Snažme se hlavně prvou polovici úkolu zmíněného vykonati, a druhá již půjde lehce.

Abyste tak stalo v roce tomto, přejeme všem upřímně smýšlejícím Sokolům.

Proslov

Jos. Buriana, při veř. cvičení tělocvičné školy v St. Louis, Mo.

Ctění přátelé!

Od pradávnych dob věnovali veškerí sebevědomí vzdělání národové největší část svého snažení a nejušilovnější pili moudrému vychování své mládeže.

Známo jest a dějinami dokázáno, že tehdaž, kdy který kulturní národ nejpečlivěji svoji mládež vychovával, kdy vychoval ji rozumně pro praktický život, všestranně, to jest nejen duševně, ale i tělesně, tenkrát nalezal se národ ten na nejvyšším stupni kulturního rozvoje a zároveň v nejlepších poměrech hospodářských. Jež zcela přirozeným během věcí, že tam, kde panuje opravdová vzdělanost, dbáno jest i náležitěho vychování a naopak. Jen kdy dostává se mládeži důkladného prospěšného vychování, jen tak možno zajistiti budoucímu pokolení vědomost o jeho potřebách a jeho právech.

Této pravdy, tohoto zákona měla by se hlavně dnešní lidská společnost držet co nejhouževnatěji, neboť nedostane-li se dnešní mládeži, tomuto dorůstajícímu pokolení lepšího, plodnějšího vychování, než se dostalo nám, nedovede ani ono odstranit nešvary, dnešní lidskou společnost hubící a domoci se lepšího blahobytu, a veliké, vznešené snahy a idealy přítomné doby zůstanou ještě

dlouho nesplněnými, zůstanou ještě dlouho pouhými idealy.

Nuže, ctění přátelé, dnes přišli jsme sem, abychom se podívali, jak prospívá naše tělocvičná škola a tu uloženo mi, promluvit k Vám o výhodách tělocviku mládeže, o čez se krátkými slovy pokusiti hodlám.

Tělocvik vyvinul se z her. Zdravá mládež, jakmile má volnou chvíli, začne si hráti a zejména, má-li jen trochu místa, pěstuje hry hybné. Pohybuje se do únavy z přirozeného pudu aniž jest si toho vědoma, že při těchto hrách cvičí se v ovládnutí těla a že při tom cvičí svoji vůli. Pozorujme dítě živě si hrající, jak často vši mocí přemáhá patrnou unavenost, ano i hlad a žízeň velmi zhusta zdravá mládež snese jen k vůli tomu, aby mohla déle hráti. A k vůli čemu se toto vše děje, jaký má účel toto násilné přemáhání těla? Účelem toho je pouze zcela přirozená touha po pohybu a nic víc. Avšak to samo v sobě jest velmi mnoho.

Tělocvik, jak v této škole mládeži se podává, není nic jiného, než pěstování těch zcela přirozených pudů a potřeb jejich. Tělesné cviky, které zdravá mládež provádí jsou volna, ty pěstují se zde soustavně, takže působí na jednotlivé části těla střídavě, dle jistých pravidel, čímž sesiluje a zdokonaluje se celá tělesná soustava a mimo toho tak, že mysl cvičící mládeže udržována jest v jistém napjetí, že vůle její srovnává a spokojuje se s tělesným namáháním, zkrátka pěstuje se zde pečlivě, podle nejlepší soustavy vše, co zachovává mládež zdravou, co činí ji silnou, co tvoří povahu vytrvalou, energickou, houževnatou a dbalou kázně.

Porovnejte, ct. přátelé, zejména odrostlejší dítě, které honosí se vlastnostmi zde pěstovanými s dítětem stejně vyspělým, však bez těch vlastností. Jaký to rozdíl mezi dítětem, které započnouc něco, ať hru ať práci jakou, při nepatrně jinak překážce hned vše odkládá, hned jest omrzelym, a dítětem, které však co započne v tom vytrvá a to též dokoná, dále porovnejte dospívající dítě, které sice má dobrý úmysl něco vykonat, však ze strachu, že by se mu mohlo to neb ono přihodit, raději ani to nepočne, s dítětem stejně dospělým, které svůj úmysl bez bázně, energicky též ve skutek uvede. A jak pohlížíte na mládež, která by sice ráda něčeho s ostatní mládeží se účastnila, kdyby se tam mohla chovat tak, jak jí libo a jak na onu, která při všem společném dovede podrobiti se potřebné kázně, dovede se chovat jako ostatní.

Zdaž nejsou to rozdíly, které nás nutí spatřovat v mládeži s těmito, zde pěstovanými vlastnostmi, pokolení nadějně, činů schopné a v mládeži bez nich pokolení netečné, chudé duchem?

Tolik nepopíratelných zkušeností dokázala nám minulost, že bez kázně lid v žádném společném podniku, ba v ničem nepospěl, bez energických lidí nic velkého se nepočalo a bez vytrvalých lidí nic velkého se nevykonalo.

Jest jistě pozoruhodno, jak v době velkých skutků ten který národ pěstoval tělocvik.

Víme, jak v době předhusitské byla tělesná cvičení v Čechách horlivě pěstována a známe i výsledek toho, víme na příklad, že národ francouzský před velkou revolucí francouzskou před tímto činem, který celému

světu ukázal cestu k osvobození z hrubého despotismu, že před ní nejvíce byl zanedbáván v době, která předcházela strašnou, zdrcující porážku Francouzů v letech 1870—1871.

Na ohláškách ku dnešnímu cvičení čteme: „200 cvičících.“ Co jest tu radosti nad tímto u nás nikdy nebývalým množstvím cvičící mládeže! A přec co jest to proti množství mládeže našich zdejších krajanů, to jest, mluvím-li toliko o této škole, pouze o našem českém obyvatelstvu.

Tělocvik v přítomné době není od nejširších vrstev lidu národa tak uznáván a ceněn jak by zasloužil, to ovšem víme, však vzdor tomu pohleďte do tělocvičen s toutéž cvičební soustavou ku př. německých, jaké tam najdete procento mládeže a jaké u nás? Tam ovšem sotva najdete rodiče, kteří by z rozličných malicherných, nedůsledných, často i osobních záští proti spolku školu vydržujícímu, raději posílali dítky své do tělocvičny národnosti jiné, že tam za to musí slušně platit, co byl u svých dostal téměř úplně zdarma, vzdor tomu. To, přátelé drazí, nalézáme žel u nás a snad jedině u nás! To však odčinití není v naší moci. T. J. Sokol vydrží tuto školu na stupni nynějším velkou obětí, ba napjetím všech sil. Pakli že spolek sotva půldruhého sta členů čítající vydrží školu, vychovává mládež nákladem \$75 měsíčně, což činí \$900 ročně, ten zaslouží si nejen všestranné podpory, ale i opravdové úcty. Pravím to ovšem co člen T. J. S., ale každý nepředpojatý zkušený člověk to uznat musí. T. J. S. koná tak i kdyby ostatního nebylo, svou povinnost k národu a lidu horlivě a svědomitě a to je její a jich členů útěchou. Tento náhled a tyto oběti jsou příčinou, že naše škola musí se tentokrát obejít bez obvyklého vánočního stromu a bez dárků. Ona nemůže se rovnat Č. Svob. Škole, která podporována jest všemi zdejšími spolky. Proto přejí, jak Vám, milé dítky, tak i škole samé mnoho prospěchu a všeho zdaru v novém nastávajícím roce upřímným Na zdar!

Zpráva ze společného cvičení župy Východní.

Na žádost br. Martynyho, náčelníka Východní Župy, podávám tuto krátkou zprávu o cvičení, které bylo odbýváno v neděli dne 5. prosince 1897 ve cvičárně Sokola „Svornost“ v Morrisanii, N. Y., za velmi slabého účastenství členstva z vůkolních jednot a sice: New York 9, Morrisania 7, L. I. City 6, Brooklyn 3, Newark 2. — Cvičilo celkem 27 členů, což jest velmi smutnou ukázkou, jak se u nás o společné cvičení dbá.

Cvičení řídil br. Martyny a ačkoli bylo ohlášeno na 3 hodinu odpoledne, začalo se o půl čtvrté, neboť někteří bratři byli moc pohodlní, aby se byli v čas na místo dostavili.

Cvičení sestávalo ze tří oddílů a sice prostných, na nářadí a her.

Ku cvičením prostným, která sestávala ze čtyř oddílů, nastoupeno ve čtyřstupu, osnova: stejnostranné pohyby paží skrčených a napjatých, postoje úpolnické, časomíra 1—4. Prostná provedena dosti hladce, ukazovatelem byl Sokol K. Řehoř.

Pak nastoupeno ve 4 družstvech ku cvičení na ná-

radí a sice: 1. družstvo: hrazda, výmyky toče, cvičitel K. Řehoř z N. Y. 2. družstvo kruhy, houpání, vzepření, cvičitel br. Uher z L. I. City. 3. družstvo, bradla pokos, mety, výdrž, cvičitel Chrástil z Morrisanie a 4. družstvo kůň na šíř, mety únožmo, skrčmo a odbočmo, cvičitel Hroch z Brooklyna.

Strídáno jednou a sice: 1. koně na šíř, 2. hrazdu, 3. kruhy, 4. bradla, s tonže osnovou.

Na to ukončeno cvičení a na povel cvičitelův nastoupeno ve dvojestupu v kruh, ku hře „na koně“, po té pak vyměněna za hru s kůžely.

Hry tyto vyvolaly velké rozveselení, zvláště mezi členy cvičícími, ježto mnohým bratrům nejsou dosti známy. Konečně toto společné cvičení ukončeno o 5. hod. večer, načež následovala volná zábava tohoto malého kroužku, kdežto župní výbor odbýval schůzi. Nejsem dosti zkušeným a vyspělým ještě Sokolem, abych mohl nějaké nedůslednosti opravovat, ale chci toliko podotknouti, že jest to velmi smutný úkaz, jak na společná tato cvičení dbáme, neb nic jiného než nedbalost to je, že z tak silných jednot se nás dostaví 27 za půl roku jednou k takové milé schůzce. Zvláště ale naši bratři newyorští, kteří, ač jsou v obyčejném večerním cvičení dosti slabí, přec mohli se více ku cvičení tomuto dostaviti, než v počtu tomto. Pak, co bratři z Little Ferry, že se ani jeden nedostavil? Či snad o tom vůbec nevěděli? Skoro každou neděli docházejí k nám do New Yorku cvičit, tu zajisté mohli se dostaviti i tam. Doufám, že toho podruhé neopomenou.

Hlavní však, co se asi nikomu nelíbilo, bylo to, že když jsme ku cvičení nastoupili, bylo ve cvičárně jako v lednici, takže mnohý z nás mohl lehce nastydnouti. Když pak na naši žádost pan hostinský ráčil zatopit, tu se všechen kouř valil do cvičárny, takže lépe bylo otevřít okna a být v zimě, nežli v kouři. Na to se také má přihlížeti dříve, by cvičárny byly dříve v pořádku, nežli se cvičení má odbývati.

Za to bych se ještě přimlouval, aby se při takových cvičeních nezapomínalo na obveselení mysle, totiž zpěv, po kterém zajisté každému je veseleji.

Doufám, že mi nebude ze žádné strany zazlíváno, i volám k dalším cvičením župy Východní upřímně Na zdar!

Jos. A. Knedlhans.

O tělocviku dospělých s hlediště lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a medicíny, lékař porodní ve Vichy.
(Přeložil Dr. Hovorka.)
(Pokračování.)

III.

Nervosní stav může míti za původ nejrozmanitější příčiny. Může záviseti předně na zvláštním rozpoložení letory, a většina nervosních jsou osoby, které trpí dědičnou vadou, vzniklou zdravotními poklesky všelikého druhu, kterých se jich rodičové dopouštěli. Taci jmenují se pak „degenerovanými“. Jest patrné, že pro ně tělesná cvičení, jako všechny ostatní prostředky, nemožnou býti ničím jiným, než léčením palliativním.

Ale nervosita může býti též výsledkem osobních po měřů, a vidáme ji vznikat z příčin nejrozmanitějších

a sobě nanejvýše odporující. Může se vyvinouti nedostatkem tělesného cvičení nebo duševní zabálkou. Naproti tomu zase může býti výsledkem přílišné buď tělesné nebo duševní práce. Vzrušení smutkem, dlouho trvající starosti mohou býti východištěm nervosního stavu; ale stav ten pozoruje se též po zneužívání rozkoší.

Zkrátka, nervosní stav mimo dědičnost pozoruje se za nejrozmanitějších podmínek: byl-li výdej čivového vlivu nadměrný, ale též, byl-li nedostatečný. Nesúčastní-li se čivová ústředí dostatečně práce, vyplývá z toho účinek podobný tomu, jenž se pozoruje na nečinných svalcích, t. j. zmenšení energie, nedostatek výkonné způsobilosti. A jako pro svaly, tak i pro mozek jest třeba jakéhosi výcviku, postupné práce.

Tomu, kdo pro mozkovou chabost se oddal utlumení všech činných mohutností, tomu, jehož mozek nebrání proti všem dojmům na něho doléhajícím, jest třeba, aby uvedl v činnost čivová ústředí z téhož důvodu, z jakého jsou potřebná svalová cvičení tomu, kdo má svaly své v úbytku nedostatkem tělesné činnosti. Pro toho byla by duševní práce velikým dobrem. Snažíme-li se buditi v něm zájem pro to, co jest mimo něho, nutíme-li ho, aby se zaměstnával, žádáme na něm příliš velkou námahu: s té on dosud není. Příčiní-li se pracovati svaly, bude ho to státi menší námahu, než kdyby hleděl upoutati mysl k nějaké ideji. A tak cvičení stane se prostředkem k povzbuzení mozkové práce. Ale v těchto případech může býti cvičení jen tenkrát užitečno, bude-li činnost mozková přinucena spojití se s činností svalovou. Neboť cvičení, při němž by vůle nebyla nikdy účastněna a v něž by nezasáhla žádná mozková mohutnost, nemělo by žádné účinnosti v léčení.

Proto chůze, cvičení automatické, jest pro melancholického neuropatha velmi špatným cvičením, poněvadž nevyžaduje ani pozornosti, ani vůle. Mezitím, co nohy pracují, jest mozek nečinným a oddává se smutným myšlénkám na něj doléhajícím, a člověk vrací se domů ještě nemocnější. Chcete-li, aby práce mozku se přidružila ke práci těla, nařídte mu, by se učil šermu. Tu bude museti pozorně řídití své svaly, upravovati jich stahy, souřaditi výkon. Při šermu jest mnoho výkonů, při nichž mozek vyvinuje tak velkou námahu, jako kdyby chtěl rozřešiti nějakou záhadu.

Vyskytne-li se stav nervosní, ne u nezaměstnaných osob, nýbrž naopak u osob duševní práci pretížených, tu cvičení není přikázáno z téhož důvodu, jako prvé, a způsob jeho působení jest tu zcela jiný.

Po přílišných pracech duševních pozorujeme velmi často stav podráždění nebo vysílení, který nesmí býti potírán mozkovou prací, rovněž jako stav tělesného umdlení nemůže se osvěžiti svalovým cvičením. Zde nejde o to vybaviti z mozkové buňky určité množství čivové energie, která byla utlumena nedostatkem pobídky. Energie v buňce obsažená byla marnotratně vydána a jde o to za příčinou opravy zjednatí tělu potřebné podmínky k nabytí nového množství čivového vlivu. Proto v tomto případě cvičení nesmí vyvolavati práci čivových ústředí, nýbrž jedině práci svalů. U takových lidí bude tedy třeba vyhledavati pohyby, jež

vyžadují na mozku co možná nejmenší práci, tedy pohyby snadné, automatické.

U osob nervosních z čivového vysílení musí býti předmětem léčby sesílení veškerého těla, prosté rozmnožení chuti a dosažení činnějšího dýchání. U vysílených neuropathů jest přikázáno cvičení, pomocí jehož by tělo strávilo více pokrmů jak pevných, tak tekutých, a spotřebovalo více kyslíku. Druhým, zcela přirozeným příkazem jest šetřiti ústrojně prvky a zvláště zabrániti čivovému úbytku. Proto nutno tu zapověditi veškerá těžká cvičení, veškerá cvičení vyžadující dlouhého učení, zkrátka veškerá cvičení, která jsou spojena s výdejem mozkové námahy. Tělocvik na bradlech, hrazdách atd., působící začátečníkům velké obtíže, nemá ceny pro přepracované mozky, taktéž ne šerm, který jest cvičením jak mozkovým, tak svalovým.

Řídí se tedy příkazy pro obdobu cvičení dle toho, pochází-li nervosní stav z nedostatku činnosti nebo naopak z přílišné práce čivových ústředí.

Student, který v přípravě ke zkoušce své síly příliš vyčerpal, může následkem námahy pocítiti právě tak čivovou vnímavost, smutek, hypochondrii, jako zase mladý člověk ničím nezaměstnaný onemocní z nudy.

Ale vysílený a lenivý, ač se u nich jeví tytéž příznaky, nesmějí býti podrobena stejnému léčení, způsobila k povzbuzení dýchání a trávení a mírniti všechny druhy ztrát, zvláště ztráty čivového vlivu. U druhého zase jest třeba podněcovati hlavně mozkové buňky, jichž nečinnost jest příčinou veškerého zla; tím více jest třeba vysíleného před ním chrániti.

Část třetí.

Volba cvičení.

Kapitola první.

Pud a metoda.

(Hry a cvičení z nich odvozená spočívají na samovolných projevech pudu. — Tělocvik jest založen na anatomických vědomostech. — Hry směřují k tomu, by veškerá soustava svalová se účastnila práce; snaha tato jeví se též při všech výkonech z pudu. — Součinnost. — Tělocvik umísťnuje soustavně práci v určitých skupinách svalových. — Rozdíl mezi „prací“ a „námahou“. — Účinky cvičení místní a povšechné. — Oněch se nabývá především tělocvikem, těchto hrami.)

Všechny obdoby tělesného cvičení lze rozdělití ve dvě skupiny. V jedné jest člověk omezen toliko velmi volnými pravidly naznačujícími hlavní body cvičení a konečný jeho cíl. Osobnímu počínání ve vykonávání pohybů, jichž důraznost a rychlost každý dle své chuti a tělesného rozpoložení může měniti, ba po určitý bod i jich obdobu, jest ponechána velká volnost. Jest to způsob cvičení, který se blíží nejvíce samovolnému a přirozenému cvičení, jakému se oddávají všechny živé bytosti, jsou-li puzeny k svalové činnosti. Jsou to hry a „volná“ cvičení z nich odvozená.

V druhé metodě jsou pohyby již předem upraveny a seřaděny v kategorie, jich důraznost, trvání, opěťování jest určeno přísnou technikou nebo též povellem učitele. Tomuto soustavnému způsobu cvičení zvláště dává se jméno „tělocviků“.

Chceme-li míti úplný seznam prostředků, jež má člověk po ruce k dosažení účinků svalového cvičení, třeba jmenovati vedle tělocviků a her též rozmanité řemeslné a domácí práce. Tyto práce v užším smyslu nejsou cvičeními a nemají zdravotního účelu, mají však veliký vliv na zdraví člověka a může se jim vykázati místo v lékařských předpisech.

Hry poskytují veliké rozdíly co do stupně svalové práce, již vyžadují. Jedny jsou především zábavné a představují jen nepatrné síly, jsou to hry obveselující. Než jiné vyžadují svalové námahy dostatečně silné, tak že v tomto ohledu možno je přirovnati k tělocviků a dalo se jim jméno: hry tělocvičné. Některé hry vyžadující velkého napjetí sil, jako criket, football, veslování, nazvány byly po anglickém způsobu hrami atletickými. Konečně název sportovních cvičení byl dán těm cvičením se smíšenou obdobou, která jsou spíše methodická a poněkud nesnadnější než hry, spíše volná a samovolná než cvičení tělocvičná. Jízda na koni, šerm jsou dvě sportovní cvičení.

Roztřídění her nemá do sebe nic vědeckého ani přesného a to proto, že volnost této obdoby cvičení zůstává mnoho neodvislosti při volbě slov k jich označení. Důležito jest určití, jaký jest z praktického stanoviska duch her a jaká jest charakteristika jich fysiologických účinků.

Obdoby cvičení „hrami“ zvané povstávají z pudu a vyžadují na člověku cvičení podobná těm, jež by vykonával samovolně, kdyby byl sobě samému ponechán. Tak na př. jest člověk puzen choditi, skákat, běhati, metati střely, a byly vymyšleny podobné výkony, ale s jakýmsi účelem, který je činí zajímavými. Běh na př. stal se základem všech her stíhacích, z náklonnosti metati střely vznikly všechny hry míčové.

Druhá metoda cvičení, tělocvikem zvaná, jest vědeckější a soustavnější a vede si zcela jinak. Vychodíštěm této metody není sledování pudových náklonností lidských, nýbrž výzkum skladby těla. Ona neříká: člověk jest puzen k chůzi, skoku, běhu, posuňkům, zjednejme mu tedy příležitost, aby mohl všechny tyto pohyby vykonávat. Nýbrž praví: lidské tělo má určitý počet kloubů a svalů; uveďme postupně v pohyb každý kloub, každý sval, aby všem částem těla dostalo se jich podílu na cvičení.

Tělocvik v užším slova smyslu jest založen na anatomických vědomostech lidského těla a všechny jeho prostředky směřují k methodickému cvičení rozmanitých skupin svalových. Tělocvik má cvičení pro paže, nohy, trup, pánev; má je pro svaly ohýbače a natahovače atd.

Zkrátka: jedna z těchto dvou method jest založena na pudech, kdežto druhá na vědeckých poučkách. Jedna jest pudová, druhá vědecká.

Hry jsou jakýmsi druhem přirozené potřeby cvičení, jež se stala pravidlem, mají ten charakter všem výkonům z pudu společný, že uvádějí v činnost najednou

veliký počet svalů. Směřují k tomu, by při nich pracovaly všechny svaly. Ale mimo to nevyžadují na žádném svalů námahy takové, která by dostupovala až k hranici jeho sil, a to jest známka, která jest jim společná s přirozenými a pudovými výkony.

Že se obyčejně ve hrách nevyskytuje námaha, to neznamena nutně velikou umírněnost cvičení, poněvadž se nesmí pomísiti pojem „námahy“ s pojmem „práce“.

Představme si určitou práci, na př. vynesení nějakého břemene z přízemí do prvního patra, a dejme tomu, že tuto práci vykonává jediný pouze dělník. Je-li břímě příliš těžké, vykoná dělník svou práci s velikou námahou. Kdyby místo jednoho čtyři dělníci nesli totéž břímě, bude sice práce tatáž, ale vyžádá si na každém dělníku čtyřikrát menší námahy. Ve svém těle máme veliké množství pracovníků, jež nazýváme svaly, a jest pochopitelné, že práce buď si jakákoliv, užije-li se při ní mnoho svalů, vykoná se s menší námahou, než kdyby byla vykonána velmi malým počtem svalů.

(Pokračování.)

Sokol Americký.

— Těl. Jed. Sokol Tyrš v Chicagu pořádala svému žactvu dne 26. m. m. vánoční stromek. Dětská ta zábava byla pořádána večer i těšila se velmi hojně návštěvě. Veškeré žactvo pod vedením svého cvičitele, Sokola V. Vinického provedlo při hudbě velmi pěkné cvičení: žáci kroužili kůžely a žačky cvičily činkami. Pak následovaly různé přednesy žáků a žaček. Některí přednášeli vhodné básně, někteří pak hráli na housle a na piano. Všichni přednášející své úkoly velmi pěkně provedli a tím pochvaly zasloužené přítomných si získali. Velice pěkným číslem programu byl zpěv dívčího pěveckého sboru pod řízením pana Petru. Po vyčerpání programu obdarovány byly všechny děti přítomné štědré vánočními pamlsky. Všech obdarovaných bylo přes 300. Mimo to žáci navštěvující tělocvičnou školu Sokola Tyrše byli obdarováni kůžely a žačky činkami. Bylo půl desáté, kdy program byl vyčerpán a kdy nastala zábava taneční. Tato skončena před půlnocí. Jsme přesvědčeni, že tímto vánočním stromkem získal si Sokol Tyrš nových příznivců, i že počet jeho žactva vzroste. Byli bycom ovšem radši viděli, aby zábava ona pořádána byla odpoledne místo večer, což by bývalo mnohem příhodnější.

— Těšíme se velmi z pokroku, jež činí Těl. Jednota Sokol v St. Louisu. Ona značným nákladem vydržuje tělocvičnou školu pro mládež, však snaha její dochází uznání. Přes 200 žáků a žaček navštěvuje nyní tělocvičnou školu oné jednoty. Zásluha o to náleží především cvičiteli jmenované jednoty, jenž pilně dbá o to, by dostal úkolu svému co nejlépe.

— Žalostnou zprávu podáváme v tomto čísle o společném cvičení Těl. Jed. v New Yorku. Z několika sborů dostavilo se do cvičení 27 členů. Odkud ta ochablost? Což pak už každému skorem tělocvik tak ševšedněl, že v něm nenalézá ničeho zábavného a ničeho, čím měl by povzbuditi jiné?

Tolikráte jsme již psali, že děti patří večer do postele a nikam jinam. Však posud nebylo nám porozuměno.

Jinak nebyly by děti měly „solo“ po půlnoci při veřejném cvičení, porádaném Těl. Jed. v Milwaukee o minulém Sylvestru. Jak dlouho to bude ještě trvat, než pochopíme aspoň ta nejnужnější pravidla o výchování mládeže? Či mají snad sokolské sbory za účel zdraví mládeže kaziti a podrývati? Jsme skoro nenapravitelní.

— O některých sborech nevíme zhola ničeho, jak pokračují. V každém sic volí sobě dopisovatele do orgánu našeho, však mnozí z dopisovatelů těch povinnosti své neplní. Jsme přesvědčeni, že mnoho to přispívá k povzbuzení činnosti, když občas aspoň možno čísti členům zprávu o činnosti jejich sboru. Ve sborech, o nichž nikdy zmínky se neděje, sotva as jest život závidění hodný. Jak dlouho to trvá, napsati jednou za měsíc, nebo i za delší dobu několik rádek do Sokola Amerického? Několik minut. A tolik času mohl by už každý, kdo přijme na sebe úřad dopisovatele, svému sboru věnovati.

— V župě Chicagské zavládl nyní trochu čilejší život, z čehož velmi se těšíme. Nyní budou opět odbývána společná cvičení každé neděle dopoledne.

— Často již dočetli jsme se o Těl. Jed. Sokol v Bostonu. Což nemohla by ona jednota býti získána Nár. Jed. Sok.? A což mnohé jiné sbory sokolské, které nejsou posud s námi sdruženy? Není to povinností příslušných župních výborů?

— Plzeňský Sokol v Chicagu pořádal m. m. výstavu, jejíž výtěžek byl asi 1300 doll. Jest to sice výtěžek slušný, však očekával se lepší. Jak známo, potřebuje zmíněný sbor značně peněz jak na placení úroků z dlužného kapitálu, tak na udržování tělocvičné školy pro mládež, jež pod vedením Sokola J. Čermáka utěšeně prospívá. Litujeme, že naše obecenstvo nebylo tentokráte obětavější. Plzeňský Sokol zasluhuje podpory největší a nejširší.

— Sokol Chicago pořádal na Nový rok veřejné cvičení, jehož se účastnila veteránská četa Těl. Jed. Sokol Čechie. Litujeme, že jsme žvičení tomuto nemohli býti přítomni. Však dle sdělení jiných bylo velmi zdarilé a hlavně naši staří cvičenci Čechie velmi se líbili. Kéž by si z nich ti mladší vzali dobrý příklad.

— Prekvapují nás stesky z T. J. Sokol v New Yorku, že v její krásné tělocvičně není tak živo, jak se právem očekávalo. Vždy jsme se pyšili jednotou newyorskou, neboť vykazovala největší počet pilných cvičenců. Snad nynější ochablost je jenom chvilková a brzy bude opět dobře.

— O Česko-Americkém Sokolu v Manitowocu dočetli jsme se v Kewaunských Listech, že velmi zdárně prospívá, i že tělocvičná činnost v něm je znamenitá. Škoda, že žádný ze Sokolů onoho sboru nepodá zprávu do Sokola Amerického, abychom všichni se mohli z jeho úspěchů těšiti.

— V Cedar Rapids došli tak daleko, jako na mnohém jiném místě. Když domohli se vlastní tělocvičny, ochabli ve cvičení. Jsme to přece jen lidé vrtkaví a nestálí. Jest to smutný úkaz, když v tak silné české osadě, jako je Cedar Rapids, sokolský sbor spí. Což pak už jsme všechno vykonali, co třeba?

— Sokolská Jednota Slovan ve Philadelphii zvolila ve schůzi prosincové 1897 následující úředníky: Staro-

sta Karel Kahoun, náměstek L. A. Fischel, protokol. taj. Boh. Exler, fin. taj. Jan Heise, pokl. Jan Humelhanz, jednatel L. A. Fischel, výbor majetku Jan Jelinek, Gusta Příbramský, Jos. Krajiček, výbor účetní Jul. Veverka, Bohumil Štětina, Josef Kohout, výbor pro místnost G. Příbramský, Boh. Exler, Josef Krajiček.

— V Těl. Jed. Sokol v Plattsmouth, Neb., byli zvoleni v pravidelné schůzi výroční dne 12. prosince pro rok 1898 následující úředníci: Matěj Bejček starosta, Vincenc Pilný, náměstek, Karel Kratochvíl, tajemník, Ondřej Matouš, účetní, Ant. Bukmajer, pokladník, Ant. Kauka, domovník, Josef Maroušek, výbor majetku na 3 roky, Jan Svoboda, náčelník, Petr Volf, praporečník, Wm. Holý, ředitel divadla, Karel Kratochvíl, režiser.

Několik jen slov.

Napsal Dr. J. Radiš-Jičínský.

Doba naše předěi obecným vývojem kultury věky minulé měrou značnou. Mohutným letem nese se duch lidstva k nejvyšším cílům vědění i umění. Žaseme nad novými vymoženostmi věd, zejména světa starého, jichž chápe se praktický svět nový a je jaksi dopiňuje, divíme se rychlosti, s níž se nové vynálezy všech oborů šíří, s úžasem stopujeme přímo zimničnii pokrok umění, věd a práce a sami v děsný tento vír vtaženi jsouce, jen neradi si přiznáme, že tento jas není bez chmúr, beze stínův.

My těšíme se, že americká práce vyniká nad jiné, honosíme se naši školou veřejnou a ústavy, pyšníme se našim krbem rodinným a svobodou a z temných hlubin společnosti naši ozývá se občas děsné, výstražné hřimání nespokojených, zoufajících živil, jež stroje odkázaly pouze k jednostranné činnosti a v pozadí jeví se veškeré nedostatky výchovy mládeže naší, jež vrcholí v „kopané“ a končí různými „povedenými“ návrhy na sněmích státních i v kongresu aneb s úžasem čteme o surovostech v těch kterých ústavách veřejných. Krb náš rodinný vydán jest sensací, škandálu a rozvodním mlýnům na pospas a my se sklopenou hlavou, uvažujeme jaké as tu zanecháme pokolení, přemítáme, zdaliž můžeme klidně těšiti se svobodě, zdaru našeho politického i jiného hospodaření, vývoji věd a umění, dokud nebude zastaveno současné přibývání bezměrné duševní i hmotné bídy ve společnosti naší, jež dnes dollar více ceniti se zdá, nežli život lidský, nežli zdraví lidské! Kdyby tomu bylo jinaké, tož dnes různé komediantství, „sport“, křiklavé a nanejvýš škodlivé, přemrštěné a nemístné přepínání svalů těla lidského, zcela jednostranné, ustoupiti by muselo řádnému, svědomitému cvičení soustavnému, jehož blahodárné výsledky i v příštích pokoleních dovedeme teprvé pak oceniti, když poněkud seznámíme se s nepříznivými účinky cviku přemrštěného a jednostranného, toho cviku, na nějž prozatím mládež americká z většiny odkázána jest.

Pochopujete? Pozorujete, kam až zasáhnouti může krásný úkol Sokolstva našeho? V některých větších městech již učí se poněkud tělocviku soustavnému na školách veřejných, avšak na prstech bys je spočítal, na kolejích a vyšších školách — jež obrazem býti mají vědy a pokroku dob příštích zemí této — panuje sport, surová kopaná a cvik jednostranný.

A k čemu vede, jaký může míti prospěch z téhož pokolení příští a jak pomáhá v době přítomné? Zušlechťuje tělo, zdobí ducha?

Nechceme mluvit o výsledcích takého a podobného cviku, pokud mravní stránky se dotýče, nám stačí pro dnes zatím, uvědomme si několik zvláště důležitých bodů se stanoviska našeho.

Američané zajisté jen právem si stěžují, že mládež jejich tělesně upadá, že „zvláštní“ druh choroby jeví se v bohatém „jadrnu“ národa pak zvláště jako novověká zdravotní věda za podstatu veškerého zdravotnictví pokládá odklízování příčin chorob, zamezení nemocí, protože se málokdy podaří nemocného trvale vyléčiti, požár již vypuklý bez velkých škod uhasiti, tak i společenské chyby a přechmaty od samých základů léčiti se musí a jich příčiny. Na jedné straně křičí zastavte přistěhovalectví a na druhé straně stěžují do

tělesné slabosti Američanů, k níž druží se mnohé neduhy srdeční, plicní a orgánův zažívacích, mimo rozruchy živni atd.

A ku podivu, valná většina těch, kdož sportu holdují a pouze jednotlivé svaly namáhají i přetěžují, trpí zejména zbytněním komor srdečních, jež dojísta jest měřítkem, jak dalece při překážce v oběhu krve sval srdeční svému úkolu dostál, aneb nedostál. Vždyť jestli k obvyklému úkolu srdečnímu, jenž spočívá ve vypuzení krve do soustavy tepenné a v překonání odporu, jež stěny tepen v těle pohybu krve, tření a setrvačnost sloupce krevního kladou, nová překážka stálou jednostrannou námahou periferický (Dr. Loomis a jini) pohyb krve stěžující přistupuje, pak zajisté může toliko výdatnější činností srdce překonána býti. Výdatnější práci ale vykona za stejných poměrů toliko sval mohutnější, a má-li tedy rovnováha nastati, musí sval srdeční o to zmohutněti, oč mu překážka větší práci přinesla. Nestane-li se tak, neb nevzrůstali zároveň zbytnění svalů s překážkou v stejném poměru, pak pohyb krevní v těle vážnou musí a jeden neduh za druhým se dostavuje, ba co více, počne městnání krve nejdříve v komoře. Toto stavení se krve vzrůstá s každým stahem komory a s ním nepoměr mezi břemenem a silou srdeční; nitrosrdeční tlak posléze vzrostl v té míře, že mu sval srdeční povoliti musí a tíž pozvolně své pružnosti a stažlivosti pozbývá, jako u počátku zdál se mohutněti. (Dr. Eiselt, Dr. Maixner, Dr. Lyman a jini). Soustavným cvičením veškerého svalstva, toto se nejen otužuje, ale brání jakékoliv překážce u volném pohybu krevním, neboť zvýšený tlak v srdci nalezá náležitě opory i u zvýšené činnosti soustavně nejen ve svalstvu těla samém, alebrž i ve svalů srdečních. Spůsobem tímto stává se tudíž sval srdeční schopnějším ku svému úkolu, což tím důležitější, jelikož váha i objem srdce s věkem, vzrůstem, velikostí, pravidelným tužením a složením těla, výživou a zaměstnáním se mění a na tom závislé jest, jak pravidelně u stahu a roztahu svém bije. Ostatně žádný jiný orgán lidského těla neučí nás tak soustavností a pravidelností sám již, jako právě srdce.....

Tím co jsme tuto pověděli, není ovšem řečeno, že snad hned každý rychlejší tlukot srdce způsoben, jak výše udáno, ale tolik dovolíme si tvrditi, že každá jednostranná dřina dříve aneb později tak či onak se vymstí. Nemíníme ovšem silnější bití čili bušení srdce a tepen u zdravých, povstalé rychlým pohybem, během, skokem, tancem, prudkým hnutím mysle atd., ale upozorníme ještě, že kdo si již při nepatrném jen namáhání na příklad stěžuje hned na tlukot srdce, že u toho jest jisto, že trpí buď vadou ústrojnou aneb pouhými návaly krve čili že jsou stíženy jeho svaly srdečné a veliké cévy krevné chorobou živnou, zkrátka, že i v takém případě stala se s nimi opět jiná změna. Mírně skutečný, nervosní tlukot srdce, kdy pocíujeme úzkost, spojenou se šelestem, mírným rachotem, třesením a podobnými úkazy. Tep srdce se stavi, bývá obyčejně rychlejším a silným. Lidé, trpící skutečnými ústrojnými vadami srdce, měli by zůstatí z příčin snadno pochopitelných raději svobodnými. Tlukot srdce se zesláblou aneb i zvýšenou dráždívaností lze z pravidla úplna odstraniti. Životospřáva a léčba u této choroby musí býti tytéž, jako u všech nemocí, majících za příznaky návaly krve aneb porušenou činnost živů. Ústrojné vady srdeční ovšem vyléčiti nelze.

Snažili jsme se v předcházejícím co možná prostě vysvětliti, kam asi každé zbytečné dření, přílišná námaha a zpozdilá, či aby chom tak děli nestřídání cvičení jednostranné dospěti musí, uvalivši větší práci na srdce a jaké hrozí nám tu nebezpečí. Pamatujmež sobě, že přílišné nadužívání svalů nevyhnutelně za následek má dále i značnou ztrátu síly v tkanivu tělesném, jež zřídka jen náležitou potravou se u nás v té rychlé Americe nabírají,*) ano v mnohých případech látky přebytečné v těle se pak spíše nahromáždí a škodí. Ano dovolujeme si tvrditi, na základě všeho v článku tomto pověděného a v souhlasu s autory (Dr. Mendelsohn, Dr. Bouchard), že takto otřesené tkanivo tělesní, tím spíše podléhá nemocem nákažlivým, nežli soustavným tělocvikem, náležitě rozdělenou práci a střídáním žitím ztužené tkanivo otužilého člověka. Nahromadění látek dusičnatých odpadkův v těle těch, kdož přilíh a bez ohledu na jakoukoliv soustavu cvičební se lopotí, první bývá známkou porušeného zdraví a osoby takové snáze podléhají neduhům srdečním, plicním a jiným i při sebemenší změně počasí

*) Nemáme času umřít, neřku-li jist.

a p., zvláště když i co do střídmosti v pití, jídle a požitků vábeo nejsou zrovna — vzory.

Pochybují, že lépe zakončiti bych mohl tuto skrovnou stať, nežli slovy prvního našeho učitele tělocviku soustavného, Jana Amose Komenského, jenž napsal: Načež hleděl, kdo onen veršiček složil:

Zdravá mysl v zdravém těle
nejlepší klenot, věř cele.*)

Zachová se pak tělo naše v životu a zdraví dobrou dietou, jenž jest míra všeho otužení a toho což tělu ku pohodlí jeho přináleží. Tu navrhnu toliko něco, a to ze základu přírody, příkladem stromu. Strom má-li v živosti, čerstvosti své zachován býti na dlouhé časy, musí první vláhu míti stále, 2. prorývání a se otužování časté i pravidelné, 3. odpočívání tytéž. Vláhu míti musí; nebo kdyby neměl, uvald by; avšak ne na zbyt, nebo přílišná mokrost kořen hnojí a zkázu přivodí. Tak i tělu potřeba pokrmu a nápoje, bez toho ono státi nemůže, protože hladem a žizni život vadne, schne, mře, však, tak, aby nebylo přecpávání a přelívání, než jen ku potřebě — čili v ničem žádného přemáhání, žádné přemrštěnosti zneužití, čili nestřídmosti at v tom či onom směru.

Jako u nás.

Nemáme po ruce číselného výkazu o návštěvě cvičení v našich sborech, ale máme to jisté smutné vědomí, že všude skorem cvičenců spíše ubývá. Zvláště bolestný jest tento zjev u sborů, které domohly se vlastních tělocvičen.

Zdá se, že i Sokolové jsou vrtkaví a nestáli i že činnost jejich ochabuje když dostane se jim k její projevu lepší příležitost. Podobně jak nám jest stýskati naříká se na Sokolstvo v Čechách, o čemž podáváme tuto vyňatek z práce br. V. Kukaně „Sokolstvo v království Českém roku 1896“ v Sokolu uveřejněné.

„Jiná jednota, kterou tuto nebudu jmenovati, uvedla sice počet cvičenců, spolu však oznámila, že následkem „nepřiznivých poměrů“ nemohlo se cvičiti (celý rok, či jen v jistém období?). „Nepřiznivé poměry“ také asi byly příčinou, že dotčená jednota ani jediné přednášky během roku neuspořádala, ale pranic nevdaly uspořádání velkého plesu, na který jednota přece se vzmohla a snad byly jí docela pobídkou k uspořádání ještě velkolepějšího výletu do obce N., kde bratři z X. „bratrskému“ spolku veteránskému (!) spláceli návštěvu a pomáhali světití prapor! Vzorná tato jednota ještě se tím pochlubí! Ráči bych znal tu pravou příčinu, proč se zde necvičí; patrně zde více se dbá na parádu, než na práci a nevědí zdejší bratři podnes, jaké jsou to ty spolky „protichůdné“ a že Sokolstvo nemá s nimi styků pěstovati.

Nepochopitelnými jsou mně poměry v Jaroměři. Jedna z nejstarších jednot (zal. r. 1862), která má přes 200 členů, kdysi tak čile si vedla, nyní nemá více cvičenců než — sedm! (6 dělníků, 1 kresličce.) Značný počet členů dokazuje, že v uvědomělé a zámožné Jaroměři požívá „Sokol“ přízně, kde tedy hledati máme příčinu, že nedostává se členstva cvičičích? V Plzni vystavěli loni nádhernou tělocvičnu, jaké nemá žádná z našich jednot, která jest jednou z nejkrásnějších v Rakousku (stála asi 130.000 zl.). Roku 1895, když jednota plzeňská byla ještě „v podruží“, měla 142 cvičence, počet to zajisté nepatrný, uvažíme-li, že jen v Plzni žije na 50.000 Čechů. Očekávali jsme, že nyní počet cvičenců bude několikrát větší, ale jak jsme se sklamali! Nejen že cvičenců nepřibýlo, ale počet jich po vystavění tělocvičny klesl na — 112. Což mládež v té staroslavné baště českého západu nemá porozumění pro cvičení tělesná, nezná jich blahodárného účinku na tělo i ducha, či snad v míře ještě větší, než kde jinde se stává, osvojila si vlastnosti novodobé, nepřekně, o nichž výše jsem mluvil?

Podobný případ nalezáme v Kladně. Zde bylo r. 1895 cvičenců 135, loni však, sotva otevřely se brány nové, pěkné tělocvičny, v které jest místa pro počet cvičenců dvojnásobný, klesl počet těch na — 105! V Kouřimě vystavěli si roku 1895 též tělocvičnu nákladem několika tisíc, ale cvičenců jest zde stále jen šestnáct! Po leta zimničně shánějí se peníze na tělocvičnu, že tím podniky všeobecně trpí, na obětavost i lidí potřebných činí se nároky a když

*) Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.

la která jednota domůže se konečně toužebně želaného stánku, není zde těch, pro něž se stavělo, totiž cvičenců. Mnohá chudobná jednota ráda by si vystavěla třebaš prkennou boudu za 2000 zl., aby měla kde cvičiti, ale není peněz, členstvo chudé, obyvatelstvo v místě chudé, boháčů a mecenášů není. A tam, kde „Sokol“ má přízeň občanstva, může počítati na hmotnou podporu obce, okresu, záložen, jednotlivců, záhy podaří se mu tělocvičnu zbudovati, ale pak se opět neví, proč se stavělo. Staví se snad naše tělocvičny proto, aby sloužily k šibfinkám, aby se měly kde pořadati taneční zábavy, aby propůjčovány byly k zábavám veteránů (!) a c. k. důstojníků, kteří zde pak německy hovoří, jako stává se v jednom uvědoměném městě? Nemá-li dnešní mládež porozumění pro úkoly Sokolstva, sečkejte, až se vzpamatuje, vrátí se v bývalé koleje a bude takovou, jakou mládež býti má. Přítomná doba materialistická jest snad příhodná pro zakládání akciových pivovarů, ale ne pro podniky čistě ideální. Stavte hostince s tanečními sály, opatřte do nich řadu kulečnicků, kuželníků, karty a snad ještě něco, co tuto nebudu jmenovat, a muži, starci, mládež obojího pohlaví bude se vám tam hrnouti, zejména budete-li často — po způsobu jistého „vzorného“ „Spolku pro hmotnou a mravní podporu české literatury“ pořadati zástěrkové, mašličkové a jiné taneční zábavy a jaternicové hody. Užívat světa, dobře se mít, na budoucnost nemyslet, toť heslem, za kterým lidstvo dnes běží. V Sokole nechť „dřou se“ jen blázni.“

U nás tím stálým dokazováním některých těch vynikajících našich hlav také se počíná již skorem všeobecně zakořeňovati to krásné přesvědčení, že pěstování tělocvičny jest pro Sokola náramně podružnou povinností, jinak ani nelze si vysvětliti proč tak veliký počet členstva cvičení se strani úplně.

K čemu za takových poměrů jest nám platno, že stavíme nákladné tělocvičny? Či mají tyto již předem býti určeny k tomu, aby staly se z nich jiné zábavní? Skoro to tak vypadá.

Tanečními a jinými podobné ceny majícími zábavami lidu svému neprospějeme.

Ba naopak. Ochudíme jej, dávajíc mu vhodnější příležitost, aby v síních našich svůj těžce vyděný groš utrácel. Jsme velmi nestáli a lehkomyšní k tomu.

Ze župy Chicagské.

Zápisky ze schůze dne 6. prosince 1897.

Schůzi zahájil Sok. náč. Ant. Haller. Zápisky z minulé schůze byly čteny a přijaty. Ze zástupců nepřítomni byli: Florian Holek, Alois Jirsa, Vác. Kotek, Jan Rostočil, Ant. Hynouš, Jan Jiroušek, Fr. Straka, Fr. Šlouf, Matěj Pešek a Karel Hanuš.

Zpráva ze závodů dne 24. října 1897 pořádaných župou Chicagskou byla čtena a usneseno zvolit výbor, který by zprávu tu prohlédl. Zvoleni byli: Fr. Vosecký, Jan Kotrba a Josef Pokorný. Jelikož výbor onen oznámil, že našel zprávu v úplném pořádku, tedy zpráva přijata byla.

Sokol Holek se omlouvá, že jest mu nemožno do dnešní schůze se dostavit. Omluva přijata.

Přijat dopis od Sok. Fr. Pecivala, co starosty soudců při závodech, v němž odpovídá na dopis, který mu byl zaslán župním tajemníkem, a na žádost náčelníka Plzeňského Sok. F. Voseckého, byla rozepře mezi četou Plzeňského Sokola a četou Sokola Slov. Lípy nechána padlou.

Usneseno, aby cvičitelský sbor župní dohotovil stupnice, které dřívější cvičitelský sbor započal. Tajemník má požádat Sokola Dr. K. Štulíka, zdali ví, kde ona práce na půl již hotová, se nalézá.

Náčelník župní s mistonáč. si vzali na starost prohlédnutí cvičirny Sokola Tábor, tak aby mohli pro jejich veřejné cvičení, při kterém jim má být župa Chicagská nápomocna, vše připravit. Na neurčitou dobu ponechána záležitost pořádání šermířské školy.

Příští schůze se bude odbývat v pondělí, dne 3. ledna 1898. Na to schůze ukončena.

Vác. Vinický, taj.

Finanční zpráva pořádacího výboru ze závodů župy Chicagské odbývaných dne 24. října 1897.

Přijem.

Listky ráno a odpoledne.....	\$66.10
Listky večer	40.45
Za nálevnou ráno a odpoledne.....	41.30
Za nálevnou večer.....	58.88

Úhrnný příjem.....\$206.65

Vydání.

Za hudbu po celý den	\$82.00
hůlky ku skokům30
doutníky p. Hlavovi.....	11.30
tisk listků p. Růžičkovi.....	2.50
tisk redakci Čmuchačka.....	7.75
obědy pro závodníky, výbor a soudce	30.45
nápoje.....	25.50
siň	40.00
psací potřeby pro soudce	1.25
dovoz nářadí.....	1.50
tisk Národní tiskárně.....	2.00
tisk Dennímu Hlasateli.....	10.00
plakáty a oznámku Svornosti.....	17.00
roznesení plakátů	7.00

Úhrnné vydání.....\$238.55

Úhrnný příjem.....\$206.65

Úhrnné vydání.....238.55

Schodek.....\$31.10

Pořádací výbor: Vác. Lukeš, Jan Jiroušek.

Zpráva shledána správnou účetním výborem: Fr. Vosecký, Jos. Pokorný, Jan Kotrba.

Zápisky ze schůze dne 3. ledna 1898.

Schůzi zahájil Sokol náčelník Anton Haller. Zápisky z minulé schůze byly po přečtení přijaty. Ze zástupců nepřítomni byli: Florian Holek, Alois Jirsa, Jan Rostočil a Anton Hynouš. Zpráva z posledních župních závodů má být opsána do zápisní knihy.

Usneseno, aby tajemník oznámil prodělek ze závodů sborům, patřícím do župy Chicagské a požádal každý o \$2, tak aby mohlo být vše zapraveno v čase, pokud ještě jsou nynější zástupci v činnosti.

Usneseno pořadati společné cvičení každou neděli dopoledne, jakož i šermířské hodiny, a již se přihlásilo 14 cvičenců. Další přihlášky ponechány na dobu jednoho měsíce. Sokol Josef Pokorný od Sokola Tábor oznámil, že ono veřejné cvičení, při kterém jim má být župa nápomocna, se má odbývat v sobotu, 26. února 1898. K cvičení tomu každý náčelník jest povinen oznámit počet cvičenců sboru. Přihlášky přijímá Sokol V. Lukeš.

Tajemník má požádat sbory o jména nově zvolených náčelníků a zástupců do župy a vyzvat je do příští schůze, která se odbývá v pondělí, dne 7. února t. r. V ní má být provedena volba župních úředníků.

Příjem v této schůzi od Sokola Jana Jirouška 70c. Vydej žádný. — Na zdar!

Vác. Vinický, taj.

Ze župy Západní.

Zápisky o schůzi župního výboru ze dne 11. prosince 1897.

Schůzi zahájil a vedl starosta bratr A. Kment. Nepřítomen bratr Vác. Raba, ostatní členové výboru přítomni dnešní schůzi. Zápis schůze minulé přijat jak čten. Zpráva náčelníka župy čtena a přijata. Zároveň bratr náčelník Josef Pecival navrhuje, by sboru T. J. Sokol v St. Louisu se gratulovalo za jejich snahy a přičinění o navštěvování žáků a žakyň v jejich tělocvičně. Přijato a dán návrh, by jmenované jednotě vydáno uznání za největší počet cvičení žáků a žakyň. Zároveň dán návrh bratrem náčelníkem, by

svolán byl cvičitelský sjezd ústř. výb. župy Západní, tak aby cvičitelové se sešli a seznámili se. V sjezdu tom by jiné pak byly dány návody ku provádění cvičení a k agitaci pro sbory, které jsou menší a slabší. Doufá, že takovým sjezdem dalo by se více docílit, než veškerým prováděním a dopisováním.

Dán návrh a přijat, by záležitost tato ponechána do župních závodů, které odbývány budou příštím rokem 1898, neboť tomu účelu jest již krátký čas a zároveň vydaje kryty budou při jednom.

Přijat dopis N. J. S., v kterémž oznamuje přivtělení nové jednoty Karel Jonáš ve Wilsonu, Kansas.

Přijat dopis br. J. B. Jeništy, v kterémž uvádí svoje důvody k poděkování se, co nově zvolený náčelník župy Západní.

Dán návrh a přijat, by br. K. V. Střiska (P. r. Snad V. K. Triska) jed. St. Louis zvolen byl co náčelník župy Západní. Přijato jednohlasně. Tím schůze skončena.

Poz. V minulém čísle Sokola Am. byla učiněna chyba: Stálo v něm \$2.00 místo \$3.00, co příspěvek jed. Bruno.

V á c . J . Š e b e k , zap.

DO P I S Y .

V Chicagu, dne 5. prosince 1897. — Někteří dopisovatelé do S. A. ve svých dopisech projevují náhledy pro zavedení podpory do sborů sokolských.

Ano doznávám, že počet členstva by tím vzrostl, ale jaký výsledek by to přineslo našemu úkolu?

Dnes pracuje v mnohých sborech jen jedna třetina členů. A jaká činnost se může očekávat od takových členů, kteří by přistoupili ku sboru jen s tím úmyslem, by se jen mohli těšit na tu podporu až budou nemocní aneb na vyparáděný pohřeb až zemrou.

Zavedením podpory do sborů přibýlo by výboru mnoho nemilé práce, jakou musí vyřizovat podporující spolky. Ale Sokolové mají dost svých účelů, které vyžadují nutnou práci. Též nás zkušenost učí, že podporami se nenapraví naše národohospodářské poměry ani neprospívají něčemu jinému.

Proto dejme vše stranou co by mohlo kalit náš účel, a na paměti nechť nám tane „ni zisk, ni sláva!“

Ostatně každý sbor i jednotlivec má vědět jak se má zachovat, když někdo z členů jest nemocen a pomoci potřebuje.

Na zdar! J o s e f S e d l o ň .

V Bruno, dne 21. prosince 1897. — Bratři Sokolové! Již tomu hezky dávno, co se z našeho sboru žádný neosmělil, by napsal několik řádků do Sokola Amerického. Náš bývalý dopisovatel do Sok. Am. zaslouží proto důtku, poněvadž jest dopisování schopen, ale jest váhavý na dopisování. Jsem nucen proto, bych se chopil péra sám a podal zprávu o našem sboru. Jak doslychám neb se přesvědčuji sám, tak všecky sbory zde v okolí kolísají. Nechtě se chlubit o našem sboru, ale jsem přesvědčen, že jest náš sbor první zde ve státě na činnost, co se týče cvičení. Členové jsou často dosti váhaví ku cvičení, ale teď co nastala zima, tak je lépe. Mám sám teď z toho radost, když přijdu do cvičení a jest družstvo členů a dvě družstva žáků. Jsem nad tím celý blažený. Buďte teď jen záležet na tom, jak v tom bratři budou stáli.

Členů cvičí dvakrát týdně osm neb devět, a žáků dvakrát týdně dvanáct až šestnáct.

Jen tak dál a dál, bratři, a neopomínejte cvičení navštěvovat. Jsem 32 roků stár a nevynechám jednoho cvičení a dělám to jen k vůli mládeži, by se přičinila.

Dne 13. listopadu jsme oslavovali sedmileté trvání. Ku slavnosti se dostavili Sokolové z Abie a Pragne a též se účastnil Dr. Pecival, župní náčelník. O slavnostním večeru Dr. Pecival oslovil obecenstvo co řečník, dojmavou řečí o základech Sokolstva. Řeč jeho měla veliký dojem na zdejší obyvatelstvo.

Dne 12. prosince odpoledne odbýval sbor výroční schůzi a volbu úředníků; byli následující zvoleni: předs. Eduard Pexel, nám. Ferdinand Jelínek, taj. Vác. Proskovec, úč. Joe Kudláček, pokl. Frank Zelený, praporečník Joe Hlaváč, cvičitel Ant. Otoupal, náčelník Vác. Blatný, zábavní výbor: A. Stejskal, Fr. Otoupal a K. Zelený. Výbor majetku: Proskovec, Koubal a Fr. Otoupal na rok 1898.

Noví členové přijati: J. Kudláček, Vác. Lorence, Ed. Pexel, A. Stejskal, J. J. Pošvař, J. Hlaváč, Fr. Otoupal, Vác. Proškrle, Vác. Kučera, A. Koma, Fr. Straka a John R. Stava.

Odstoupili členové: John Havlík a Robert Šabata.

Po úplných 6 roků jsme zde živořili v nenávisti a svarech, ale stáli jsme při sobě, ač nás byla jen malá hrstka. Ti, kteří byli proti nám dříve brojili, teď uznávají, že byli na omylu poznávše se sami. Myslím, že pro tentokrát od nás jest toho dost. Přeji všem Sokolům veselý Nový rok a provolávám N. J. S. Na zdar! Se sokolským pozdravem Na zdar!

V á c l a v B l a t n ý , náč.

Ve Wilson, dne 29. prosince 1897.—Byv zvolen dopisovatelem do Sokola Amerického v prosincové výroční schůzi, pokusím se o vylíčení nestranné založení našeho sboru a osudu jeho až do nynější doby, kdy vstoupil do N. J. S.

Bylo to dne 12. října roku 1891, kdy přibyl jsem z Čech co jun dvacetiletý, na tyto pláň osady české v Kansas, pln jsa mladočeské energie, však moje mladočeství bylo schlazeno jako ledovou sprchou, když jsem seznal, jak mládež zdejší pomalu ale jistě spěje k té naší národní rakvi. Jak zhoubně to účinkovalo na moji duši! Kterak tomu odpomoci? Sokolský sbor by mohl na věci té mnoho změnit, aby mládež naše soustřeďovala se pod prapor sokolský, — a již jal jsem se pracovati. Věc šla jen volně ku předu. Byv námezdním dělníkem nemohl jsem věnovati tolik času, co vyžadovala věc sokolská, než neochaboval jsem. Při každé příležitosti jsem agitoval, kdykoliv jsem přišel do styku s mladou generací.

Roku 1895 jsem se seznámil s p. Jak. Somrem, nynějším našim tajemníkem, který pracoval na farmě své matky, jemuž bylo možno věnovati Sokolství více času. Uložil jsem mu za povinnost, aby dostal podpisy aspoň 16 členů, napotom že svoláme schůzi. Bratr Jakub Somr úlohy té se podjal a za týden mně oznámil, že má získaných pouze 12 a že jich více není možno dostati. Bylo to v měsíci srpnu. Na den 5. září jsme svolali schůzi na farmu paní Evy Somrové, zvolivše úředníky a zaplativše vkladné. Tak náš první Sokol ve státu Kansas formálně byl zakotven.

V následující schůzi bylo usneseno, že sehrajem divadlo „Tatínkovy juhty“. Úlohy byly rozepsány a mladý Sokol se vši energií se dal do práce. Výtěžek byl skvělý. Obecenstva se dostavilo snad nejvíce co jsme kdy od založení sboru až po nynější čas zábavu pořádali.

Najali jsme místnost pro cvičení, a již druhá schůze odbývána v městečku Wilson. Hrazda byla koupěna hned za první peníze, totiž za vkladné a příspěvky, za výtěžek z divadla koupěna bradla, dvě žíněnky, kamna, 4 lampy, ublí na zimu, a hned jsme začali cvičiti.

Přes zimu roku 1895 a jarem 1896 bratři navštěvovali cvičení pilně. Náčiní jsme měli následující: hrazdu, bradla, břemena a kruhy, které zhotovil br. Fr. Michalíček, kovář.

Následujícího jara, roku 1896 sehraji jsme druhé divadlo, totiž: „Staří blázni“. Výtěžek byl znamenitý. Koupili jsme koně a cvičili pilně, takže jsme se již příští léto cítili dosti spůsobili uspořádati veřejné cvičení.

Zvolen výbor, aby vyhledal vhodnou místnost pro výlet a veřejné cvičení. Výbor obstaral místnost a určen 16. srpen na veřejné vystoupení. Cvičili jsme na hrazdě, na bradlech, na koni na šif a na děl. Byl to znamenitý úspěch pro věc sokolskou zde. Naše sokolské bajky způsobily pravou senzací, což mělo za následek založení druhého sokolského sboru mezi rolníky asi 10 mil na jih. Jak se dovidám, teď čítá sbor ten 25 členů, samých to rolnických synů, a chystají se ku stavbě tělocvičny, jelikož nemají vhodnou místnost pro cvičení. Na podzim téhož roku jsme sehraji ještě divadlo, „Farář a jeho kostelník“.

Nadešel rok 1897 a s ním se dostavila reakce. Stranictví a kritika slavily pravé triumfy. Z nadšenosti a žáru pro věc sokolskou sklesli jsme na bod chladu a mrazu. Starosta, který ještě tak výtěžně sehraji úlohu fariše v posledním divadle, opustil sbor docela asi 7 měsíců, takže vedení schůze zůstalo náměstku. Cvičírna přes celou zimu byla téměř prázdná, jenom věrný bratr B. Michalíček choval pravidelně, tak jsme si někdy zacvičili a pohovořili a zase šli domů.

Na jaře jsme se rozhodli, že se necháme inkorporovati, jelikož

jsme to uznali za nevyhnutelné pro další existenci sboru. Napotom někteří členové se usnesli, že sehrají divadlo pro dobro sboru. Za tou příčinou vybrán kus „Fraška a basa“. Ulohy vypsaný a rozdány, avšak přičiněním některých bratrů krásné pohlaví nám úlohy vrátilo s výmluvou, že prý jest moc teplo a že prý to sbor nepořádá a že je to selská hra atd. Členové, kteří se té hře chtěli věnovat, zůstali čisti jako prst, jeden konkal na druhého co se děje. Následkem toho byla činnost ve sboru úplně zastavena. Jedna bouře stihala druhou, i počali jsme se někteří strachovati již o sbor, aby nepodléhl. Za tou příčinou jali se někteří pracovati, aby se sbor přidal k N. J. S. Nemohlo se nám to dlouho podařiti, až konečně jsme přece prorazili, obávajíc se, že kdyby sbor přece podlehl, aby náčiní nebylo prodáno k hanbě Čestva zdejšího.

Než věc obrátila se k lepšímu, spojením se s N. J. S. sbor se vzpružil, slunce začíná opět svítiti. Slaveno velké smíření při divadelním představení „Fraška a basa“, dne 25. listopadu, kde všechny sporné strany účinkovaly znamenitě.

Nyní cvičíme zase pilně, chystajíc se na veřejné cvičení v síni bratří Levitových. Jen bratři mužů v před, ni krok zpět, a práce naše bude korunovaná zdarem. Dokažme to světu skutkem, že jsoucne zahrnutí vírem osudu svého na tento daleký západ, přece vždy jen se hlásíme k té zubožené matce Čechii.

Nyní sbor náš čítá 17 členů a pět jich jest navržených. Podle jmen a zaměstnání jsou následující:

V. Sekavec obchodník, Frant. Michalíček kovář, Anton Somer pom. v železářském ob., B. Michalíček pom. kov., Jak. Somer pom. v stříž. ob., Romeo Švehla rolník, Mat. Somer pom. v smíř. ob., Frant. Švehla rolník, Vác. Somer pom. v smíř. ob., Antonín Pokorný pom. lékárník, Jos. Tobiaš veřejný notář a pozemkový jednatel, Jos. Tampir obchodník, Jin. Tobiaš pom. lékárník, Jos. Kvasnička pom. rolník, Em. Gregor pom. obchodník, Fr. Veverka pom. rolník a Čeněk Hubálek rolník.

Cvičírnu máme najaton. Platíme z ní \$2 50 měsíčně. Jest v prvním poschodí v obchodní budově p. Fr. Zemana, ve které v přízemí má umístěnou lékárnu p. Al. Kňákal. Jest 40 st. dlouhá, 28 st. široká a 15 st. vysoká v čele, v zadu 12 st. Náčiní máme následující: hrazdu, bradla, koně, kruhy, břemena, tyče, kůžele, 2 žíněny. Nevykládejte mě ve zlé, bratři, jestli jsem péro poněkud pfiostřil, byla to moje povinnost.

Na zdar! V i n c. H u b á l e k, náč.

V Brooklynu, dne 29. prosince 1897. — Naše jednota stává již přes tři leta a za celý ten čas snad jen jeden dopis byl v Sek. Am. z naší jednoty oten. Když žádný jiný tak já se pokusím o to, by i jinde věděli, jak my si zde stojíme a jak pokračujeme.

Cvičení naše odbýváme jednou týdně a sice v neděli dopoledne, Návštěva průměrně bývá 4 členové a 2 žáci, a na více se zmocí nemůžeme. Nevím, proč to je, neb je zde v místě dosti Čechů, kteří by k jednotě mohli přistoupiti.

Minění mé je, že jsou zde dva sokolské sbory a oba jsou slabé, kdyby byly spojeny v jeden, byl by to dosti silný sbor a též cvičících členů by bylo dosti. A ti, co ještě nepatří k žádnému, možná že by se také přidali, ale takto nechťi patřiti jednomu ani druhému sboru. Ovšem, na to není pomýšlení, neb Děi. Am. Sokol a Těl. Jed. Sokol jsou dva protivné živly.

Poslední zábava, již jsme pořádali 24. listopadu, nebyla tak navštívena jak jsme očekávali.

Z vůkolních jednot navštívili nás 3 bratři z Long Island City, z newyorské jednoty jeden, ovšem newyorským bratrům se lépe líbí nějaká „roztrhaná vesta“ neb „malované rokoko“, ale bratrská sokolská zábava, kde by se bratři lépe mohli seznati, jest jim nudná.

Pro příští lhůtu následující bratři byli zvoleni úředníky: Kačerovský Vác. starosta. Br. Kačerovský jest bývalým zakládajícím členem newyorské jednoty, a ačkoli již ve stáří pokročil, jest jedním z nejčilejších členů u naší jednoty a proto doufám, že pod jeho řízením sbor pokračovat bude.

Ludvik Karel náměstek, též jeden z těch starých údů, jež newyorskou jednotu tvořili. Švarc Ant. zapisovatel, cvičící člen a jeden z těch nejpilnějších. Hroch Fr. účetní. Kačerovský Fr. pokladník, též cvičící člen a bývalý žák ze Sokola v New Yorku. Tauš St., Foster St. a Kočí Fr. účetní výbor. Tauš St. hospodář-

ský správce, který na vše dobrý pozor dává. Poněvadž Brooklyn připadne do Velko New Yorku, tak jsme oprávněni na jednoho zástupce do výk. výb. Nár. Jed. Sok. a též na jednoho do ústředního výboru župy Východní.

Pro prvé místo zvolen Kačerovský Fr. a pro druhé Švarc Ant., Hroch Fr. náčelník. Jest žádoucí, by každý svou povinnost řádně konal, což doufám, že bratři s radostí učiní.

V neděli, 19. prosince navštívili nás čtyři bratři z Long Island City při cvičení a zároveň s námi cvičili, což bych myslel, že jest praktické, neb my i oni měli větší chuť do cvičení a každý hleděl nejméně chyb nadělati. My těm bratrům srdečně děkujeme a co nejdříve návštěvu tu oplatíme, neb jejich i naše cvičírna se tím oživí. Zároveň bych byl toho náhledn, by návštěvy ty častěji opakovány byly.

H r o c h F r .

Ve Filadelfii, dne 31. prosince 1897. — S určitostí mohu říci, že tento dopis jest posledním, který letos pro náš časopis zasílám a nejsem ještě jist, jestli jej letos dopišu. Jsem v obchodě — nemám však co dělat — tedy dosti času ku psaní; jestli se však některý Sokol u mně zastaví, což jest možné, započetím vyprávět o cvičení, o nových plánech, stavění Sokolovny (v luftu, jak se správně česky říká) a to stavění vezme celý čas konce tohoto roku. Až budeme mít stavbu vypočtenou a vyměřenou, bude rok pryč a Sokolna také. A kde budu já s mým dopisem? Hlouposti! Ještě tu nikdo není tak honem, než ty pišfaly započetím brečet.

Moje přání, v posledním dopise, by se našeho druhého veřejného cvičení (bradla) dne 5. prosince, více členů účastnilo, nežli prvního, se uskutečnilo. Cvičilo 15 Sokolů ve dvou četách pod cvičitelem Příbramským. Po procvičení výkonů sestavených cvičitelským sborem, následovala první skupina, tak zvaná bradelní, pak výkony volné zase na bradlech a ukončeno skupinou druhou. Obou skupin účastnilo se též 6 Sokolek v stejnokroji a 12 hochů, z nichž nejmladší byl 5 roků starý syn Sokola Baštyře. Za provedení obou skupin dostalo se Sokolům pochvaly a přítomní Američané asi 30 na počet, vyjádřili se mezi sebou (což moje ouška dobře zaslechla) — byl jsem u nich na blízku — že lepší skupiny ještě neviděli. Nerad koho chválím, neb to u některých lidí vyvolá časem hrdost, ale zde si Sokol Baštyř (cvičitel) uznání zaslouží, již za tu práci, skupiny, pořádně nacvičit.

Pro zábavu naši návštěvy zápasili po ukončení cvičení a skupin, cvičitel Jan Baštyř a cvičitel Jos. Heise. Jos. Heise zvítězil dvakrát ze dvou; je však těžší a větší Baštyře; má zase výhodu, že jest v zápasu nováčkem. Příští veřejné cvičení (hrazda) připadá na 9. ledna, a kdyby měl to každý tak v paměti a zároveň dbal jako cvičitelové Baštyř a Příbramský, muselo by se jej ještě více členů účastnit. Budu doufat po druhé. Na cvičení staré gardy dosud nedošlo.

Do naší pokladny přibyla nám tento měsíc zase malá částka, pročež dostal cvičitelský sbor ve schůzi správní rady nařízení, by zakoupil koně. Hoši nemohli se již ani dočkat, brzo-li nám pokladna koupení koně dovolí a někteří již bručeli vzdor tomu, že stav pokladny jim znám byl.

Očekávám, že ve schůzi lednové budou zase dobré příjmy a cvičitelský sbor měl by nyní obstarat nějaké náčiní, které by se těm starším lehee upotřebit nechalo, tím by se snad přece ku cvičení dohnali.

Zitra večer máme novoroční zábavu, řízenou dramatickým odborem. Že budou mít zase nějaké nové solové výstupy naučeny se dozajista očekává, neb nám tak v poslední schůzi slíbili. Čistý výnos z této zábavy má býti zaslán do Čech, by se rodinám, jež o podporu výživy usmrcením neb uvězněním hlavy rodiny v poslední výtržnosti přišly, odevzdala. Kdyby tak bylo učiněno z více stran, mohla by se přec nějaká částka sehnat a nuzným výpomoci.

Ostatně myslím, že naši podpory ještě tak nutně potřeba nebylo, neb sami nic nemáme a možná že přijde doba, kde hmotná podpora by více prospěla nežli nyní, a kde by nám třeba naše finance více dovolily. Právě v té schůzi, kde bylo poukázáno, že pokladna nedovolí povolit peníze za koně, usneseno výnos zábavy na Nový rok zaslát do Čech, pádný to důkaz, že jsme na své bratry v Čechách nezapoměli a jsme volni se uskrovnit k vůli nim.

Již se blíží dvanáctá, Nový rok je za humny. Končím tedy,

přeje všem Sokolům šťastný Nový rok, který by nám několika nových sborů přivedl a tím řady naše zvětšil.

Na zdar!

F i s c h e l .

V Chicagu, dne 1. ledna 1898. — (Z Klatovského Sokola). — Byla mně sborem uložena povinnost dopisovati do orgánu „Sokola Am.“ v minulé celoroční schůzi. Přiznávám se, že to není zrovna závidění hodná povinnost, neb píše-li kdo pravdu, tož aby byl připraven na ne zrovna zdvořilé poznámky od toho, koho se to týká, a psát v rukavičkách, to raději nic. Proto tímto již se z předu omlouvám, budu-li nucen během dopisování o kohokoliv zavadit, by mně nebylo vykládáno ve zlé. Bude to zajisté mnou míněno upřímně.

Jsem si jist, že kdyby členové Sokolstva věnovali více pozornosti orgánu a bedlivě pročteli jeho obsah, zajisté že by to bylo každému prospěšné a zvěděl by více o povinnostech Sokolstva, z kterých musí plynout prospěch ne pouze jednotlivci, nýbrž i celku.

Zdá se mně, že mnoho Sokolů ani „Orgán“ nedochází, aspoň u nás se jeden člen v celoroční schůzi pochlubil, že co jest členem, ještě orgán nedostal a přece prý na něj platí (!) To jest každého takového samotného vina. Jest to dost smutné, že starší již člen sboru ještě neví, jak se o orgán přihlásit?

— V posledním čísle jest trefně podotknuto v článku pod ohlavením „Naše mládež“, takového něco by se mělo nejen členům Sokolstva, nýbrž ostatnímu obecnstvu ku přečtení a k promyšlení předložit. V předminulém čísle jest praktický návrh Sokolky J. Lierové ohledně šíření známosti o znalosti „českých dějin“ mezi Sokolstvem. To jest zcela v pořádku až na to, že něco podobného nebylo již dávno prováděno.

Mnohý ze Sokolů neuznává navštěvovat schůze poučně-zábavné, proč? Nepotřebuje toho aneb se bojí, že by naň též přišla řada něco přednést a on by snad nevěděl jak do toho, a pak by se cítil před ostatními zahanben? Věřím, že každý takový není plným Sokolem! Každý má jít mužně v před, i v tomto způsobu, třeba nebyl vyškoleným řečníkem. Látka jest dost k vážnému pojednávání, zvlášť v tak kritické době, v jaké se právě nalzáme.

A vždyť nejsme žádní profesoři.

Jsmo většinou, ba takřka sami dělníci, tak se též málo profesorského od nás může očekávat. Jaké tedy ostýchání?

A protože většinou dělnictvo tvoří sbory sokolské, měl by se bráti zřetel k pojednávání o společenských poměrech vedle nanky o tělocviku, to jest nám nevyhnutelně třeba!

Zajisté, že když budeme znáti poměry společenské, budeme schopni hájiti práv nám v obecném životě upíraných.

Budeme též schopnějšími ve vykonávání povinností Sokola! Povinností Sokolstva jest, vedle tělocviku též hájiti národ! A Sokolstvo, které není schopné hájiti svobodu jednotlivců, která jest dnešní doby zaprodání kapitálu stále přiškrocována, takové Sokolstvo není též schopno hájiti národ před utiskovateli silnějších fanatických národních přemrštěnců!

Bliží se doba sjezdu. Co asi bude kdo soudit o následujícím dobrozdání.

Jest zde slušný počet dělnických tělocvičných sborů, nebylo by moudré nabídnouti jim, by se k nám připojily?

Třebas by jmenované sbory odmítly náš návrh. Však když by tak učinily, nebude to naší vinou — nebudou pak mít práva nás posuzovat, že nic v zájmu dělnické otázky nečiníme. (?)

Chceme-li se my neb naši potomci dožít zlepšení poměrů, musíme se jednou všickni utiskovaní sbratřit, spojit v jeden celek. Co jest do rozdrobených sil? A budou-li stávající poměry stále pokračovat tak, jak se děje přítomně, pak stejně bude marná snaha udržet sbory sokolské při čilém životu. A živořit? Raději nežít!

Jsem dychtiv na úsudky o tom.

Myslím, že náš sbor by něco podobného nezavrhl. Aspoň jsme sobě vzájemně slíbili novým rokem nový a čilejší život. Starý rok ožehli jsme i se starou lhostejností ku sboru, a obě jsme poslali tam, odkud se nic nevrací, beztoho to obě nestálo za nic.

Každou druhou schůzi v měsíci jsme pořádali poučně-zábavnou, ale nešlo to. Do první, v které jsem byl přítomen, se nás sešlo 13. To nešťastné číslo! Hned jsem z toho dostal strach, že se málo

poučíme i pobavíme. Když to nešlo jednou za měsíc, změnili jsme to na jednou za čtvrt roku a to s větším nákladem. Má být též dána příležitost širšímu obecnstvu, by mohlo být též přítomno našim vzdělávacím zábavním schůzím, by tak zvědělo, že Klatovský Sokol jest dosud schopen čilého života. O zábavu, tuším že nebude nouze. Máme již též svůj hudební sbor (Kapela Klatovského Sokola) a když máme svou hudbu, tak snad to „pude“? Obecnstvo se zdá dost přátelské k poučným přednáškám, aspoň návštěva Vrázových přednášek to dokazovala. Pravda, že naše přednášky nebudou tak zajímavé, jako přednášel Vráz. Ale také nebudem v nich odsuzovat chrabré Kubánce, bojující již tak dlouho o hrdině za osvobození se z jařma bídné, tyranské, nábožensko-zpátečnické vlády španělské, jako pan Vráz v poslední přednášce na jevo dal, projeviv více přízně Španělsku, než těm bídným kubánským bojovníkům. Na zdar!

M a š e k .

V St. Louis, dne 2. ledna 1898. — Blahý, Nový rok přeji všem Č. A. Sokolům dobré vůle!

Těž i já trochu té dobré vůle dohromady stlouci chci, neb mi připadá nová práce, činnost dopisovatele. Chopím se jí s chutí počátkem aspoň; doufám však, že povinnosti své zadost učiním; tof asi mé přání.

Čítám rád dopisy z jednot bratrských, neb z nich poznávám život, zařízení a činnost toho kterého sboru; často začíná mnohý pisatel, že nedostává se mu látky, aspoň ne té žádoucí: dobré a pochvalné. Bratři dopisovatelé, mám za to, že úkol náš jest větší a důležitější, než se domníváme. Ano, nám jest kritisovali, odhalovati, uznati neb odsuzovati co nejsvědomitěji veškerou činnost, veškeré počínání svých jednot. Nežádoucí věru by bylo, aby dopisovatel sboru musel se kdy ostýchati, ba snad i báti, napsat pravdu, třeba mnohým i nepříjemnou se býti jevila.

Proto, bratři, počnu činnost svou v té naději, že veškeré mé konání přijato bude vždy za bratrské, upřímné, a zároveň jsem přesvědčen, že ku svému úkolu vždy dosti látky najdu, i bez zbytečného snad vyplňování sloupečů našeho milého orgánu.

Tak jedna z nejpotěšitelnějších zpráv mých jest ona o veřejném cvičení naší tělocvičné školy, pořádaném v neděli odpoledne, dne 26. prosince. Podotýkám hned, že toto jest již třetí veřejné cvičení žactva, a že koná se vždy za dne a ne večer, a že počet žactva vždy o třetinu a více se zvětšil. Tak i tentokrát jsme viděli, co se nám před pěti roky zdálo býti nemožností. O tomto veřejném sčastnilo se na 200 cvičících dítek a čekanců a přes 600 dospělých obovalo převzácnému požitku, jaký takové cvičení poskytuje. Krásný program sestaven ze tří dílů: I. Hudba. II. Cvičení prostrná hoši a děvčata od 6 do 8 r.; 55 cvičících. III. Skupiny, chlapi od 8 do 14 r.; 56 cv. IV. Rej, děvčata od 8—14 r.; 40 cv. V. Šplhání, hoši od 6—14 r.; 90 cv. II. I. Hudba. II. Proslov bratr Jos. Burian. III. Cvičení s činkami a cvičení s tyčemi společně (I.) chlapi (II.) děvčata od 8 14 r.; 100 cvič. IV. Cvičení prostrná, čekanci od 14—18 r.; 16 cv. V. Cvičení s obloučky (novinka), děvčata od 14 r.; 24 cv. VI. Cvičení na bradlech, čekanci od 14—18 r.; 16 cv. III. I. Hudba. II. Hra na souboj, hoši a děvčata se zpěvem společně. III. Pásla ovečky, hra se zpěvem, děvčata od 6—8 r. IV. „Já mám koně,“ zpěvná hra, hoši od 6—8 r. V. Hra na myšku se zpěvem, děvčata od 6—14 r. VI. „Hudebníci,“ hra se zpěvem, hoši od 8—14 r. VII. Rozdávání odměn těm, kteří nevynechali ani jedno cvičení v roce.

Z tohoto vidno, že důmyslně sestavený program, napřed vážná cvičení, pak hry a malá zábava, vyžadoval velkou peči a námahu, za to též výsledek byl tak znamenitý, že každý žasnul překvapením. Pouštěti se do rozhovoru jednotlivých čísel programu, na to ani pero mě nestačí; k tomu třeba též zraku a sluchu. Nemohu však pominouti některé, tak zvané „perly“ programu, a to jsou oddílu druhého číslo III. a V. která vynesla obecnstvo v pravý jasot, nadšení, jež vrcholilo v slzách blahé radosti.

Dále plného uznání si zaslouží č. 4. oddílu prvního, kde tak malebné skupiny a obrazy se nám jevily a ku konci tohoto zdařilý, ne snad ale všemi spozorovaný monogram sokolský, rozprostírající se přes celou cvičírnu, ze čtyřiceti veselých poupat sokolských. Zjev tento neočekávaný vyvolal ohromnou bouři potlesku, jenž nebral konce. Tu jevila se snaha a pile cvičitele br. T. Ulricha v

plně míře, neb rej ta jeho vlastní práci, jakož i cvičení s odepnými oblonky ve způsobu reje, které zajisté dlouho utkví v mysli všech. Prostná cvičení čekanců byla ladná a bezvadně provedena i vzbudila obdiv u cvičících členů, které tyto předčili. Za prostná přijata ona ze závodů župy Západní z roku 1895. Doufejme, že dojde ocenění i u rodičů a širších kruhů pouze dle zásluhy. Odměnu ve způsobě výtisku vázaného III. sletu všesokolského v Praze obdrželi čtyři nejlepší žáci: Fr. Buršík, Ema Mayer, Tony Chaloupecký, Katie Třiska. Bratr Ulrich obdržel od žáků krásný odznak.

Dík uznání všem, kdož k dobru tak prospěšnému hřivnou svojí přispěli a hledíme sami sebe překonat na příští rok.

Předevčirem, 31. prosince spořádal sbor náš obvyklou Sylvestrovskou veselost, večírek to Sokolů, který se stane památným tím, že pěvecký odbor „Hlahol“ oslavil (skromně) své desetileté trvání, působení svého organisatora a sbormistra, zasloužilého bratra Josefa Bergmana, na kterýž den též i den jeho narození připadá, (až Sylvestr se nejmeneje), dále desetileté stálé zastávání úřadu co ředitele divadla oslavilo mile naše ochotnictví a zároveň hledělo oslaviti upomínku onu oběma drahým bratřím Jos. Bergmanovi a Frantovi Reinerovi malými dárky, a sice „Hlahol“ dal sebe sama ve způsobě podobizny, ctěný odbor „Vlasta“ leštěný mosazný stojan pro tuto krásnou v českých barvách stuhou ozdobený. Obraz i rám podobizny „Hlaholu“ z vděčnosti a uznání za nezištné a pilné cvičení obou pěveckých sborů věnovala T. J. Sokol. Ředitel divadla, bratr Fr. Reiner, pocítil radost nad poprsím slavného dramaturga Shakespeara a se stojanem, jenž buď mu částečnou a nepatrnou odměnou za jeho dlouholeté snažení a namáhání. Přejí oběma bratřím, by ještě dlouhá léta v kruzích našich činnými byli, také aby tužeb. svých i radostí na poli jich práce se dočkali.

Též činnost ve cvičírni naší zasluhuje poznamenání. Členové cvičí nyní dosti pilně, počtem přes 30, i ti staří, až 40—60letí, se nyní do „toho“ pustili. Slibujeme sobě míti jednu z nejstarších starou šetu, třeba i dvě. Příští zmíním se o nich, jakož i „pravidelných“ cvičících více. Mám látky „habaděj“, bratři, jen ne tak mnoho najednou; mohlo by to znávití. Příští 22. ledna pořádá jednota naše (letos prý m a š k a r n í p l e s) šibřinky. Někdy v březnu pořádáno bude veřejné cvičení jednotě naší, a proto chutě k dílu.

Výsledek volby činovníků pro r. 1898: starosta A. Pešout, nám. V. Šedivec, taj. Jan Dvořák, jed. V. J. Janiš, úč. J. Jiříček, pokl. J. Janda, dopisovatel * * *, náčelník V. K. Třiska, knihovník Ant. Hájek, ředitel divadla F. Reiner, správce domova O. Srnka, správce V. Kubík. — Příště méně.

Na zdar!

* * *, dopisovatel.

V Linwood, dne 2. ledna 1898. — S potěšením doznávám, že naši Sokolci s dychtivostí očekávají každé číslo orgánu našeho „Sokola Amerického“ v naději, že naleznou v něm nějaký dopis ze sboru našeho. Však v poslední době vždy byli zklamáni, neboť náš dopisovatel se k tomu nemá, aby nějaký dopis o našem sboru podal. Já však mu za zlé nemám, nemá co psát, nemá se čím pochlubit, neb se už dlouhý čas necvičí. Nyní jsme se usnesli v poslední schůzi, že počnem cvičit. Tak se na to těším jak se budou činit.

Jak obyčejně tak i letos připravil sbor náš vánoční stromek, při němž sehráli Sokolci a Sokolky frašku. Dále byly předneseny proslovy, deklamace atd. Pak byly rozdávány dárky.

Ve výroční schůzi jsme zvolili následující úřadníky: starosta Ant. Blatný, náměstek J. Fiala, tajemník M. Štava, účetní Fred. Fajtinger, pokladník Frank Fajtinger, náčelník M. Štava, praporečnick Anton Prai, cvičitel Anton Blatný, výbor majetku J. H. Černý na 3 roky, Fr. Dočekal na 2 roky.

Na zdar!

M. Š t a v a, taj.

V New Yorku, dne 2. ledna 1898. — Především „Šťastný a veselý Nový rok“ všem bratrům Sokolům, kteří toto čísti budou. Šťastný a veselý Nový rok všem přátelům Sokolstva a věci sokolské, a konečně Šťastný a veselý Nový rok Sokolstvu českému zde i ve staré vlasti.

Tímto novoročním přáním se chci též představití co dopisovatel do Sok. Am. od jednoty newyorské, a chci svou povinnost zastávatí aspoň tak, jak ji zastával bratr Kafka, který mohl ještě

setrvati, kdyby nebylo sil jeho potřeba jinde. Děkuji br. Kafkovi za jeho činnost dopisovatelskou a bratr Kafka děkuje Sokolům za pozornost, jakou jeho dopisům věnovali. Já se pranic neobávám, že nebudu mít o čem psát, o to se postarají naše odbory a výbory svou činností a více než dvě třetiny bratrů svou nečinností.

V pondělí, dne 27. prosince 1897 konala se volba úředníků a různých výborů, jejíž výsledek ve schůzi nemohl být oznámen, neboť čekanců na volebním lístku bylo asi sto, takže sčítací výbor nemohl být za jeden večer hotov. Jak se dovidám, jest zvolen celý zasedací výbor starý a výbory jsou poněkud pozměněny. Volební lístky byly rozeslány všem členům do bytu, takže doma si mohl své čekance poznamenat a ve schůzi pouze lístek odevzdat, k vůli rychlému provedení volby.

Cvičící členstvo si nemůže nafikat, že se mu nedostalo dost prázdnin, neboť nedávno odbytá výstava snad o celý měsíc cvičení nás připravila a teď zase svátky. Však co se výstavy týče, to rádi oželíme těch několik večerů, neboť ni bylo spomoženo naši Sokolovně značně. 2500 dollarů čistých odvedl výbor spořitelní, který výstavu pořádal a jemuž sluší za namáhání poděkovati.

V čele našeho cvičitelského sboru stojí opět náš bývalý náčelník, Sokol Aug. Tesař, a tu doufám, že ve cvičírni zavládne ten bývalý život a ruch.

S politováním musí každý upřímný Sokol hledět na tu prázdnotu ve cvičební večer; kde by mohlo stát ze 470 členů aspoň nejméně 150, tam jich vidíme 50 a někdy ani ne. Proč pak jsme si tu cvičírnu vlastně stavěli? Proč se nazýváme Tělocvičná Jednota? Však jedno potěšení mám přece, a to jest naše žactvo, náš dorost a naše budoucnost. Vychovejme si alespoň ty, aby byli lepšími náš. Kdo viděl tu drobtinu na den dikůvzdání, když malému panstvu pořádal dramatický odbor divadelní představení „Krupařovic Pepičku“, kdo si všiml, jak sebevědomě si počínali mladí páni usazení na jedné straně a děvčátka na straně druhé, kdo sledoval jakou pozornost věnovali divadlu a kdo ví, že i takovou pozornost věnujou cvičení, ten musí doznat, že si vychováváme příští Sokoly. Jen bych si přál, aby zase co nejdříve dramatický odbor něco takového pro žáky připravil. V únoru budou dva svátky, a tu by se to výborně hodilo.

Na koledu byly dítky podělovány dárky a nuzní obdrželi obleky. Zábavní program vyplnily dítky samy.

Na boží hod opakoval pěvecký odbor „Andulku“, operu od Romana Nejedlého, která se pro svůj český ráz každému líbila, a každý z té ohromné návštěvy zajisté domů odcházel uspokojen.

Na Nový rok dramatický odbor hrál před úplně vyprodaným domem kouzelnou frašku „Švec, postilion a lord“ aneb „Život ve snách“. Přiznám se, že málo českých představení zde se tak líbilo, jako toto, a zvláště když tak pěkně se hrálo. No hrát před tak ohromnou návštěvou, to dodá účinkujícím chut' a každý přítomný si odnášel domů upomínku na novoroční představení. Jen kdyby byly časy lepší, tak takových návštěv by bylo více a pak by se také vždy dle toho hrálo.

Blíží se únor a s nimi Šibřinky, ale v poslední schůzi jsem nic od zábavního výboru o přípravách a o ničem vůbec ani neslyšel. Nevím co to jest a příští schůze jest až na týden před Šibřinkami. Či bude dost času?

V lednu a sice 15., v sobotu, pořádají ples Přiznivkyně a ženy Sokolů. Půjdem sborově, ale ne tak snad, jako jsme šli na ples Těl. sboru dívek a paní. To by byla hanba pro nás. Každý Sokol ví, co přiznivkyně naše pro nás a naši budou učinily a tudíž bude to uznáním jejich práce, když do jednoho se jejich zábavy účastnime. Vždyť to bude zase pro dobro našeho stánku, tedy heslem našim budíž: „Všichni na ples v sobotu, 15. ledna do Sokolovny“.

Přáním jsem započal můj první dopis a přáním budu končit. Přejí si, aby každý z nás měl v tomto novém roce hodně peněz, aby každý z nás měl za \$50 kolků ve svoji spořitelni knížce, které bude zase potřeba, neboť některé nové práce v Sokolovně se budou provádět, a kdyby ani to ne, tedy každý bratr jest dle stanov povinen výše udaný obnos do 4 roků si uložit a do těch již mnoho neschází.

Doufám, že mně bude na ponejprv prominuto, pak-li jsem snad psal o něčem, o čem jsem snad psát neměl, a o čem jsem psátí měl, že jsem psal málo. Příští svůj dopis budu bledě napsat lépe. Sokola pořadatele žádám, by též měl se mnou trpělivost, a pak-li nějakou chybu tu a tam udělám, že mně jí laskavě opraví.

Ještě jsem zapomněl upozornit bratry na příští blížící se sjezd Nár. Jed. Sokolské, by uvažovali o opravách hlavních i místních stanov. Již nyní čas kvapí a proto se připravujeme.

Na zdar! Alois Bohdanecký.

V Detroit, dne 3. ledna 1898. — Z podkroví Sokola Podlipného. — Dne 10. prosince 1897 odbyvala se řádná schůze, ve které jsem byl s přestupní listinou od Sokola Čechie v Chicagu přijat a zároveň za dopisovatele do Sokola Amerického zvolen. Další úředníci zvoleni: Starosta V. Červený, místostarosta J. Paine, pokl. A. Šule, tajemník Fr. Masák, účetní F. Král, náčelník F. Štědrónský, cvičitel K. Bočvář a Ant. Šusterka. Nerad jsem viděl našeho věrného a ode všech váženého br. J. Tryše děkovati se z úřadu cvičitele. On nezištně a již po řadu let stále řídil cvičení. Proto překvapilo to jednoho každého. Příčina jest, že je bratr zaměstnán velmi namáhavou prací, takže potřebuje též svého odpočinku. Slibil však přece, že milerád, kdykoli potřeba toho bude vyžadovati, našim novým cvičitelům nápomocen bude.

Již několikrát vybízel Sokol Americký zavádět mezi sebou to věrné „Ty“, ale vždy zrno hozené padne mimo zemi úrodnou a zajde. Jak divně to vypadá, když bří. Sokolové spolu hovoří a třeba jsouce v stejném stáří a stejném postavení, sobě „vy“ nebo i „pane“ říkají. Dokud to nevyzmizí nebudeme co jeden, to druhý. Dále bych žádal bratrů, kterých se to týká, by mně odpustili, neb nemohu jinak, než odsouditi to veřejně, totiž všední nošení sokolských kabátů. Znáám jednoho Sokola, který nosí a užívá kabát každý den a při každé práci a při veřejném cvičení Sokola přišel v občanském obleku Proč? Snad je to jeho zvykem, neb už měl sokolský kroj moc ošumělý.

Sbor náš se připravuje na velkolepý maskarní ples v únoru, kdy chceme naši síň proměnit v Žaponsko a Novou Guineu, kudy bude každému dovoleno procestovat, ovšem že pěšky. Výbor se zaručuje, že nikdo nepozná, zdali se právě nachází v Žaponsku, či v síni Sokola Podlipného.

Onehdy jsem slyšel jednoho Sokola se tázati, co by se dalo dříve dokázat, zdali přestat v našich schůzích kouřit, aneb aby Němci vyhnali Čechy z Čech. Také jsem přemýšlel, jak to bude zde u nás v Detroit, až naše mládež doroste? Sna bude muset Sokol založit anglické číslo, neb po mnoho roků již žádný krajan ze staré vlasti sem nezavítal a zdejší mládež ne jinak než anglicky i ve cvičení. Máme zde bry. Sokoly, dobré národovce, ale v domácnosti jejich neuslyšíte slova česky, třeba i matka k Sokolkám patřila. Naproti tomu opět jsou rodiny, že matka zde je od nejtěplejšího mládí a v anglické řeči pokročilejší než v české a dívky mluví přece krásně česky. Či vina, než rodičů? Co naši praotcové prolili krve jen k vůli české řeči a my jí zde tak opovrhujeme!

Ant. Šusterka.

V Newarku, dne 2. ledna, 1898. — Jelikož nám počíná Nový Rok, jsem nucen, abych ku sklonku starého roku podal nějakou zprávu o pokroku našem. Mnoho látky k tomu nemám a pokrok žádný jsme neučinili a tak mně to připadá, ani nevím jak. Buď spíme neb lenošíme, neb dokonce nechceme ku předu a přec to je účelem každého Sokola ku předu pobádati, aby začátek na poli našem neklesl, neb je zde u nás málo pokročilých Čechů, kteří uznají co vlastně Sokol jest a co na starosti má, by ve skutek uvedl a oni by dobrou tu věc podporovali. Naopak více jest ještě těch, kteří hledí, by jej i nás zničili a tím jen ustavičně slábneme. Nemáme hleděti, abychom jen sebe na hodný kapitál a sumu pojišťovali, máme hleděti také, abychom náš základ hlavně podporovali a na stálou pevninu uvedli, neb co my nedokážeme, by zjistila naše budoucnost, naše mládež, by tato dále ku předu pokračovala a naši národnost a jazyk zde za mořem zvelebovala.

Dále máme hleděti, abychom nejen duševně, ale i v tělesném vzdělání naši mládež cvičili. Cestu máme zde otevřenou, jenom ruky své společně k dílu přiložiti. Ale mnozí mají rozum slabý. Jediné jsou spolky zde, které ono obují za účel mají a to jsou sokolské. Však ty jsou slabě uznávány a podporovány, zvláště u nás. Pročež má každý Sokol pracovati pílí neunavnou dle své zkušenosti a rozumu, ale nemá střílet, jak někdo nabije. Pak zajisté že práce ta nebude bez zisku. Doufám, že v tomto roce se to polepší.

Také musím podati zprávu odbornou, která mne trochu více zajímá, totiž že naše česká škola prospívá. Školní výbor uspořádal divadelní představení dne 13. listopadu za účinkování většiny členů jednoty naší a jiných. Zábava značně se vydařila a návštěva byla hojná, výtěžek též. Sehrána byla fraška ve třech jednáních: „Tak se chytají vrány“. Kus ten proveden byl dobře a účinkující zasloužili si pochvaly, neb se drželi jako staří herci. Další program doplnila hudba, kterou připravil a řídil náš prof. br. Klán a která se obecenstvu velice líbila, takže společnost až do bílého dne pohromadě udržela.

Dále upozorniti musím na něco, co by si každý rozmysliti měl a zajisté že mně za pravdu dá, totiž tahání dítek s sebou do zábav. Je to pro ně velmi nezdravé a má to pak špatné následky. Jest to ošklivý zvyk, ale přece se to může dát napravit. Je to zpátečnictví, které se u málokterých národností dá spatřit.

Zároveň oznámiti musím, že naše jednota odbyvala 12. prosince celoroční volební schůzi. Zvolení úředníci na příští rok jsou následující: Starosta F. Drástal, místostarosta J. Hobsa, tajemník Al. Vlasák, účetní a knihovník J. Vojtěch, pokladník Frant. Janů, náčelník a jednatel V. Ptáček, podnáč. A. Peřina, hospodářský správce V. Krásný, výbor fin. A. Kukul, Fr. Klán, Ed. Zuna, výb. záb. J. Krásný, V. Pichetský, A. Peřina, Fr. Janů, J. Vojtěch. Výbor vyšetřovací K. Hamperger, V. Peřina, J. Hobsa. Doufám, že tito, jak slibili, povinnosti své dosáhnou a pracovati budou v nastávajícím roce vší silou.

Též pořádána byla zábava ku konci starého roku ve prospěch naší jednoty 31. prosince spojena s komickými výstupy a veřejným cvičením členů. Jelikož jsem nebyl přítomen, nemohu podrobně zprávy podati. Jak jsem doslechl, byla návštěva slabá, ale zábava upřímně bratrská. Doufám, že v tomto nastávajícím roce trochu pokroku učiníme, pročež provolávám všem bratřím nového roku

Na zdar!

V. Ptáček.

V Milwaukee, dne 3. ledna 1898. — Rok 1891 patří nyní minulosti; rok, za který jsme očekávali doby zlaté — dobré časy. Rok ten byl nerovný — zůstalo při starém; kapitál hromadněl, dělník a maloobchodník hynul. Jak dlouho ještě?

Při poměrech takých (kde pořekadlo — „Kdo z koho, ten z toho“ platí) není divu, že u mnohých národností pochopena sebeobrana a nejenom tedy osobní, ale i společenská, vzájemná.

Pomáhati jeden druhému, pomáhati zároveň i sobě tak, že skutečně u těchto lidí nouze znáti nebyla, byl a jest následek. Podívejme se do mnohé naší dílny. Jinonárodnostní není připuštěn; a kde některý, byl propuštěn. Sebeobrana. Nemohu, co se týká našeho osobního živobytí, toto sice srovnati, poněvadž z řad našich máme hrozně málo továrníků; avšak, kde jest náš společenský život? Kde jsou ty časy, kdy i my jsme se scházeli tak často, vyměnili naše vzájemně tužby, naše slasti i strasti, kdy jsme se cítili býti bratr s bratrem, Sokol se Sokolem, Čech s Čechem? Kde jsou ony časy? Nejsem ještě tolik roků zde a pamatuji se na ony časy, kdy v naší staré síni naše zábavy, naše divadla, naše tělocvičná cvičení byla tak navštívena, že jak se říká, ani jablko nebylo lze prohodit. Kde jsou ony zlaté, dobré časy? Či to vina? Máme nyní ve středu našem síň, stánek, svatyni, nejhezčí v městě našem, nejpraktičtější, že skutečně hrdí na ni můžeme býti. Ale na ty naše zábavy společenské, na ty zajisté hrdí býti nemůžeme.

Jaké mnohdy namábání, práce, vytrvalosti besední sbor musí věnovat, by vyhověl požadavkům nynější doby. Jaké vytrvalosti pěvecký sbor. Avšak před mnohou prázdnou židli musí přednášet, před mnohou prázdnou prostorou své poklony vyseknout. Myslite, že to takového ochotníka, zpěvaka těší? O ne! Věřte, boli ho srdéčko.

Stesk podobný jest slyšeti i z jiných míst, a co toho příčina? Netečnost, falešná, uražená pycha národní. Toť asi jiného zajisté ne. Ten kouká na mně skrze prsty, ten má lepší kabát, ten má stojatý límec, ten mi vyčetl levity, tam nepůjdu více, a na sta jiných planých frází a řečí tací vedou. Pišu zde všeobecně, a prosím za odpuštění, zdali mluvil jsem pravdu.

Nyní na řadu náš národní spolek, náš národní povzbuditel „Sokol“.

Když přijat jsem byl do sboru, slibil jsem vykonati povinnost a účel Sokola, a jako Sokol, zajisté mám co spolučen právo, poža-

dovat totéž i od každého Sokola — pěstovati nejen tělocvik, ale vzdělání ducha — ve zdravém těle zdravý duch. Prostředky, jakými lze účel Sokola docílit, zná každý Sokol — Čech. Odpovím však — tělocvikem a přednáškami.

Tělocvik pěstován byl jakž takž, ačkoliv Sokolové, kteří cvičení navštěvovali po celý rok, skutečně výborně při cvičení posledním cvičili, přece na tak silný sbor jako naše „Tělocvičná Jednota“, očekával jsem aspoň dvě silné čety, mimo cvičenců a žáky.

Co se týče přednášek a pod., byli jsme hrozně chudí na tyto; a i kdyby se nějaká přednáška uspořádala — inu — jest jiná duševní zábava přednější, — jak se to i ukázalo při přednášce cestovatele Vráze, kde siň naplněna měla být našimi Sokoly a ejhle, naše mládež bavila se někde jinde, jinou zábavou. Zapomněli zajisté na účel Sokola.

Chci přistoupiti nyní ještě na upomínku posledního dne ročního, na den zvaného Sylvestra. Jak každoročně tak i letos vyhrazen den tento v naší síni Česko Americké Tělocvičné Jednotě Sokol.

Den tento jest jakousi zkušenkou naší cvičící mládeži, by podali účet ze své činnosti po celý rok.

Jest to skutečně jakýsi sváteční den našeho Sokola, a dle předběžných příprav očekával jsem skutečně něco pěkného, znamenitého. A neklamal jsem se. Nechci chválit ani pohánit, jen čirou pravdu říci. Všecku chválu našim Sokolům cvičícím, drželi se skutečně v pravdě sokolsky.

Program byl pěkný, pestrý. Cvičili žakyně, žáci; jedno družstvo Sokola a četa nebo družstvo medvědí. Žáci cvičili prostocvik, žakyně s činkami. První družstvo cvičilo prostocvik, na hrazdách, koni a bradlech; četa medvědí na bradlech a prostocvik.

Po úvodní hudbě přivítal nadšenými slovy obecenstvo náčelník a cvičitel naší jednoty, Sokol Petr Straka. Řeč jeho přijata s nadšením a jest žádoucí, by i v srdce každého upřímného Sokola vtisknuta byla. „Na zdar!“

Po té následovalo cvičení dle programu. Cvičení žáků a žakýň bylo dobré a přesné, jenom zastesklo se mi. Rád bych byl viděl poněkud větší počet našich dětí na cvičení. Kdyby cvičení našich dětí spojeno bylo s vydáním nějakým, řekl bych, zlé časy, ale takto řeknu netečnost rodičů, nic jiného. Napravte se lépe, vy matinky na prvním místě a pečujte o zdraví vašich dětí. Dobré cvičení prospívá vašim dítkám! Cvičení našich mladých Sokolů bylo nad očekávání výborné. Prostocvik velmi krásný, kroužení kužely, viděl jsem poprvé od Sokolů cvičiti, a bylo skutečně pěkné. Na hrazdách máme opravdu dobré Sokoly, rovněž i na bradlech. Tentokrát cvičeno též bezvadně i na koni.

Nyní poznámku učiniti musím o medvědí četě naší, mylně druhém družstvu. Naši medvědí jsou skutečně veteráni Sokola. Milo bylo podivati se na ty naše medvídky, ať už pak hodně tlusté aneb i hubené. Hybní na jevišti byli dosti, a cvičení jejich na hrazdách i prostocvik se obecenstvu jak náleželi libily. Cvičitelem čety medvědí jest náš starý cvičitel, Sokol Anton Pittner.

Celkový úsudek o cvičení Sylvestrovském jest, že naši Sokolové dosáhli velkého úspěchu a žádoucí jest, by jen řady jejich doplněny byly jak se na náš sbor sluší, a obecenstvo nejen hmotně, ale i duševně je podporovalo.

Jak každoročně tak i letos konána poslední čtvrtěk v provincii volba úředníků. Zvoleni následující: Starosta Karel Jiran, nám. Tom. Čejka, jednatel Hynek Vrba, prot. taj. Ant. Šabart, účetní Leo. Elrich, pokladník Vojt. Zajíček, a mimo to praporečníci, zastupci do školního výboru, účetního atd.

Čestvo milwaucké připravuje se zároveň s 50letým státním jubileem slaviti na konci června a začátku července č e s k ý d e n zde v Milwaukee, a koná již nyní rozsáhlé přípravy za tou příčinou.

Jest tedy na nás, Sokolové, abychom povzbuzovali naši národní věc, podporovali naši národnost schůzemi, přednáškami, společnými zábavami. Pak opět nastane milá vzájemnost, pak se nemusíme báti, že jsme vystavěli siň naši krásnou pro cizince Čechy, kteří nebudou Čechy vlastní znati. Pak nemusíme se báti, že Čech odumřel, nýbrž že jsme vystavěli siň našim potomkům, Čechům, — krásnou, českou řeč v chrámě, ve stánku svém mluvící. A doufám, že účel Sokola pak vyplníte a svůj k svému — jen výš, jen výš, jak

náš Sokol Fr. Čížek ve své Sylvestrovské básni Vám hřimal vstříc — a tak i já Vám volám všem „Ku předu, jen výš!“

Tužme se!

H. Vrba, jed.

St. Paul, dne 3. ledna, 1898. — Č. A. J. Sokol odbyval dne 23. prosince m. r. svou celoroční schůzi, a zvolil následující úředníky: Předseda Štěpán Pícha, místopředseda Karel Panuška, tajemník A. Ant. Jurka, pokladník Vác. Pícha, účetník Mat. Leština, jednatel a knihvedoucí Karel Panuška, důvěrník Ottokar Sobotka na tři roky.

Náčelníci: E. F. Sklenář první a Fr. Kosanda druhý. Výbor pro Českou Svob. Školu zvolen Otto Sobotka, John Patka a Matěj Leština.

Cvičit se započalo minulý měsíc a se zdarem pokračuje, neboť cvičilo průměrně 14. Svátky byly trochu v cestě, tak že se cvičilo jen jednou za týden, mnohý pak musil pracovati večery, takže návštěva byla slabá v ten čas.

Cvičitel užívá teď angličtiny při cvičení, což ovšem každý raději přijímá, než tu nabubřelou němčinu.

Musím se zmínit o zábavě pořádané sokolským sborem 31. prosince, neb zajisté s ní každý byl spokojen. Byla to veselá zábava, do níž se dostavily samé mladé párky a tak na ten minulý pro každého neblahý rok se zbavili vzpomínek a nový zas započali veselejší a šťastnější. Těch svízelnů a nesnází o práci každý měl dost minulého roku.

Nyní nám nastává zas s tímto rokem nová práce. Hlavně v našem cvičení bychom se zdokonalili a těm mladším dali dobrý příklad neochablosti a vytrvalosti, bychom zbudovali, co jsme započali. Proto Sokolové, každý se chopte své práce a společně se dodděláme toho, po čem srdce naše touží, totiž vzdělání na těle i na duchu.

Cvičit se bude nyní dvakrát týdně a sice v úterý a v pátek, v 8 hodin večer.

Dovolují si upozornit rodiče, kteří přináležejí k Č. A. J. Sokol, že jich dítky do 18 let mají přístup do cvičení úplně zdarma. Jen žádáme, aby byly posílány do cvičení co nejdříve a to do každého cvičení.

Končím svůj úřad pro tento rok a volám všem Sokolům srdečné Na zdar!
Ed. Ferd. Sklenář, tajemník.

V Milwaukee, dne 4. ledna 1898. — Ač nejsem pověřeným dopisovatelem naší T. J. S., přec chci napsati něco o sokolství, — chci psati něco o veřejném cvičení, které pořádala jednota naše na Sylvestra.

Obecný lid považuje tělocvik až dosud, řekl bych, za komediantsví. Avšak nejsem ustanoveným tlumočnickem myšlének, náhledů a názorů lidských a proto tedy pravím jen, že tělocvik je považován za něco takového.

Avšak budme více upřímnými a spočítejme, kolik jich cvičí, aby těla svá učinili souměrná, lepá a zdravá? Který sokolský sbor má svého sborového lékaře, který prohlídí, řekněme jednou za měsíc, cvičence a dává návod, čeho třeba či netřeba vystřihati se při cvičení? Či snad naši cvičitelové a náčelníci mají tělovědu, abych řekl, zrovna v malíku, že dohled sborového lékaře činí holou zbytečností?

Ovšem může se namítati, že cvičební rozvrh činí lékařského dozorce málo nutného; já však považuji tvrzení takové za bezpodstatné

Kam jsem jen vlezl? Chtěl jsem přece psati o cvičení! Tedy začnu: První četa cvičila prostná, na hrazdách, koni na šif a bradlech. Nebyla nám ukazována cvičení cirkusová, nýbrž pěkná cvičení stupňovitá. Než žel, že nemůže se uspokojivě tvrditi, že cvičením výkonů těchto ukázán obecenstvu tělocvik v pravém světle, neboť návštěva byla tak slabá, že to bylo až ku podivu. Po veřejném cvičení však dosti velký počet tancechtivých lidiček se dostavil. Zkrátka řečeno, my pěstujeme národnost v tanci, neb k vůli tanci, hrajeme divadla k vůli tanci, pořádáme koncerty k vůli tanci, stavíme siň, národní budovy k tanci, vychováváme dítky v tanci. Jak jinak, když několik minut do dvanácté ohlásil náčelník, Sokol P. Straka, že následující tanec určen je pro dítky a v následující chví-

li dívky od 4 do 11 let se točily v kole. Též nemohu opomenouti napsati, že kroužení kůzely, které provedli Sokolové první čty, s povděkem bylo přijato. Druhé družstvo, čili „medvědí četa“ cvičila na bradlech a cvičení prostrná; pakli se mi líbily jejich výkony na nářadí, tím více se mi líbila cvičení prostrná. V této četi cvičili Sokolové: F. Podceník, P. Fišer, F. Čížek, Marčan, Drbal, Ctibor, Tom. Kyselý, pod cvičitelem Ant. Pittnerem. Z těchto veteráni jsou pouze P. Šisler a Pittner.

Na počátku druhého oddělení (minim na programu) přednesl Sokol F. Čížek vzletnou báseň (pakli se nemýlím) „Vzhůru Sokole!“

Co se týče mne, stavím přednes básni do oddělení uměleckého a ač mnoho lidí přednáší básně dosti pěkně, přec málo z nich při přednesu se nachází za čarou správnosti, a jest nutno podotknouti, že na tom mnoho nezáleží.

Není též možno vyhnouti se poznámce, že prostocvik žáků i žakyň byl pěkný a všeobecně se líbil. Přeji všem Sokolům všeho zdaru jak ve věcech sokolských, tak i v životě rodinném v tomto novém roce a tím uzavírám dopis. F. T e p l ý .

V Cedar Rapids, dne 4. ledna 1898. — Již jest tomu právě rok co jsem posledně psal do Sok. Am. Třeba si mnozí bratři mysleli, proč asi již nedopisují, co v tom asi vězí? Řeknu to. Myslím jsem si, že může také někdo jiný od nás psát, nejen já a zase já. A oni naši bratři jsou moc pohodlní, než aby si vzali trochu té práce a napsali co jim leží na srdci a co je tíží. Ale to to, žádný ani muk. Tak myslím si, počkej, zase těm našim bratrům musíš něco napsat. Ale kde jen začít, tolik toho mám, že ani nevím co říci.

Budou tomu dva roky, co naše jednota si pomohla ku své vlastní tělocvičně. Není sice prostranná ani vkusná, ale přece útulná. Co bylo řeči, jak co budem dělat až budem ve svém. A také děláme. Ale bude se mnohdy ptáti co? Řeknu to: „nic.“ Ano neděláme nic, ani tomu sám nevěřím, že nemůžem nic dělat. Ale musím tomu věřit, neb já všem pomáhám nedělat to nic. Zlenošili jsme tak již, že mnohdy po pár týdnů se naše tělocvična neotevře, a když přece, tak to cvičení jest jaksi nucené; žádný život v nídem. Dříve jsem také psával, že cvičení nechodí jak by mělo chodit, ale tenkrát to bylo pan proti teď. Teď stává naše jednota skorem dle jména, a kdyby tak občas nepořádala divadlo, neb tu trdlovačku (někdy třeba s prodělkem), tak by ani český rapidský svět nevěděl, že Sokola stává.

Také se začla u nás tělocvičná škola pro dívky, ale jak dlouho a s jakým úspěchem byla vydržována, to může říci jen bývalý náčelník Filip. Když jsem tak již zavádl o toho našeho (teď snad už ne) Filipa, musím říci, že jsme se v něm přepočítali. Co to bylo dříve za dobrého cvičence, později cvičícího členu tak že mnohý z nás řekl „ten bude druhý Tesař“. Je, ale jaký. Čert mu napískal bicycle, a k tomu ještě bratr pořadatel ho chválil v jednom z minulých článků, že jest to dobrý tělocvik, když se ho užívá s rozumem. (P. r. Když se používá s rozumem, ano.) A už Filip byl ten tam. S užitečného tělocviku ve cvičirně a na kole, pustil se do závodů bicyklických, na kterých vždy obdržel nělolik cen, a to mu dodalo. Pověsil Sokolství na hřebík, oblekl „swetter“ a závodil o celý hřebík. Vítězil všude a nic bych se nedivil, klyby příštím rokem nepřinesl přelámané hnáty. Kolo již rozmlátil, schází, by se on ještě rozmlátil, a pak by zase pověsil jezdění na hřebík. Nikdy jsem si nemyslel, že se tak může člověk zmýlit, jako my jsme se zmýlili. Teď již slibil, že bude dělat dobrotu.

Je tomu přes tři roky, co měla naše jednota veřejné cvičení, ačkoliv stanovy Nár. Jed. Sok. předpisují, že se má odbývati jedno veřejné cvičení ročně, ale požádejte ho, když nemáte s kým. Aspoň kdyby Sokolky byly živý, ale ty, myslím, že spí spánkem spravedlivých, jako blaničtí rytíři, takže by je nezbudil výstřel z největšího Krupového děla.

Letos máme mít veřejné cvičení o ceny, ale k tomu se ještě nedějou žádné přípravy. Jak dopadne, sdělím milerád, ale že nebude skvělé, můžeme skorem říci. Třeba ještě, kdyby si naši hoši usmyslili a cvičili pilně. Starší četa již také cvičila párkrát a smál bych se, bychom my, staří kozlové, předčili v pilnosti ty mladší.

Volba u naší jednoty dopadla následovně: Star. J. W. Kouba, místostar. Ad. Mach, tajemník F. Bervid, účetní F. Šimitz, jednatel Jan J. Hrbek, 1306 So. 2nd St., náčelník Ferd. Engelthaler,

cvičitel Jan Hac, praporečníci V. Broukal a J. W. Vavřin, 1. výbor majetku J. F. Vondráček, 2. Jan Vondráček, 3. Ant. Vondráček, knihovnik a domovník Bol. Hašek.

Přeju jednotě více živosti a zdaru v nastávajícím roce.

Na zdar! Jan J. Hrbek.

Příjem a vydání N. J. S. v prosinci 1897.

Příjem.

1. In. Rostochil v Chicagu za knihy různé.....	\$.38
T. J. S. Bohemia v Bohemii dopl. na III. '97.....	1.50
T. J. S. v Crete za III. 97.....	8.10
2. T. J. S. Mladočech v Racine dopl. na II. 97.....	.40
splátka na III. 97.....	9.00
9. T. J. S. Tyrš v Chicagu za III. 97.....	13.90
13. T. J. S. v N. Y. dopl. na III. 97.....	2.00
A. Wokal za I Perem Sokolím.....	.20
26. Sokol Komenský v Humboldt za IV. 97.....	2.80
29. Sokol Čech v Clevelandu dopl. na I. 97.....	2.20
za II. 97.....	34.60
spl. na III. 97.....	25.60
30. Sokol Žižka v Bruno dopl. na III. 97.....	.70
za IV. 97.....	5.30
T. J. S. Jonáš v Abie dopl. na IV. 97.....	3.04

Úhrnem \$109.72
Hotovost z listopadu..... 835.03

Úhrnem .. \$944.75

Vydání.

14. Náhrada pošt. vyl. a express jednateli za dobu od 6. čer- vence do 11. prosince 1897.....	\$ 6.33
F. Lierovi za 1000 čtvrtletních zpráv.....	10.00
16. Témuz za 3400 výt. Sok. Am. pro prosinec s výpravou a známkami.....	98.90
Dru. K. Štulíkoví, pořadatel Sok. Am. za prosinec.....	20.00

Úhrnem \$135.23

Příjem \$944.75

Vydání 135.23

Hotovost na leden \$809.52 a sice
\$300.00 v bondech Spoj. St. v kupní ceně.... \$339.00
na bance a u pokladníka..... 470.52

Úhrnem \$809.52

Jos. Řiha, jed.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 13. prosince 1897. — Starosta, br. Al. Wokal, zabíjel schůzi. — Nepřítomni bratři Kadlec a Chrastil. Zápis o minulé schůzi po přečtení přijat. — Jednatel předkládá knihy, které knihkupec, br. Horálek z Kr. Vinohrad zasýla k vyrovnání účtu za oznámku v Sok. Am. Jednatel vypracuje cenník a oznámení knih na prodej v Sokole Americkém. — Příkazán k vyplacení jednatelův účet na \$6.33 za poštovní výlohy a express od 6. července do 11. prosince. — Br. Jos. Vocel žádá delším přípisem výkonný výbor, aby prohlásil dobrozdání o článku stanov, jimž všech poplatků zbavují se členové, kteří nepřetržitě po 20 let k jistě jednotě přináleželi. Po delším jednání rozhodnuto šesti hlasy proti jednomu, že poplatky miní se v š e c k y a příspěvky, i pokuty. — Výbor, sestávající z bratři Pavlka, Kadlec a Liera, odevzdává prohlédnutý rukopis stanov jednoty „Jonáš“ z Wilsonu, Kan., jež jednatel dotyčné jednotě vrátil. — Přijata omluva br. Jos. Woela, jenž tvrdí, že obsýlku k minulé schůzi neobdržel a proto do téže se dostaviti nemohl. Na to schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

New York, dne 3. ledna 1898. — Starosta Al. Wokal zahájil schůzi — Zápis o schůzi minulý po přečtení přijat. — Nepřítomní bři. Brodil a Kadlec. — Br. Chrastil omlouvá se pro nepřítomnost v minulé schůzi. Omluva přijata. — Výbor župy Cheiagské zasílá zprávu ze závodů, jež přijata. — T. J. Sokol v Brooklyně zasílá pověřující listinu pro bratry Fr. Kačerovského co člena výkonného výboru. — Dopis od „Immigration Protective League“ oložen. — Br. Brodil dostavil se do schůze. — Poněvadž pověřující listiny pro členy výk. výb. od jednot newyorské, morrisanské a long-islandské dosud nedošly, odkládá se ustavení výkonného výboru do schůze mimořádné, jež odbývat se má 17. ledna. — Tím schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Členové noví a vyloučení.

Oprava — Ze Sokola Vlast v Chicagu bylo omylen oznámeno v minulém čísle, že odstoupil br. Frant. Staněk, což tímto se opravuje, neboť dotyčný jest členem nadále. — Ze sboru vyloučen byl Ant. Mařík pro neplacení.

Fr. Novák, taj.

Z Těl. Jed. Sokol v Brooklyně vyloučení pro neplacení příspěvků Václav Šibal, Vojtěch Kališ a A. Šibal. — Za člena přijmut Jan Valdhauser.

Do T. J. Sokol v Plattsmouth, Neb. přijat byl Ant. Koutka. — Odstupní listinu vyzvedli Fr. Pták a Karel Donat.

Em. Pták, taj.

Do Č. A. J. Sokol v St. Paul byl přijat Emil Kočí.

E. F. Sklenář, taj.

Z T. J. Sokol v Linwood vyloučení pro neplacení příspěvků Josef Šavlik, Josef Prai. — Odstupil John Serhaki. M. Štáva, taj.

Z T. J. S. v Omaze odstoupil Ch. F. Kunc. — Přestupní listinu vzal si br. K. Amort, který odstěhoval se do New Yorku.

Boh. W. Bartoš.

Z T. J. Sokol v East Islip vyloučení byli pro neplacení příspěvků Václav Vlášek, Karel Slanec a Václav Pokorný. Frant. Tůma, taj.

Z T. J. Sokol Komenský v Humboldt vyloučení byli pro neplacení příspěvků sborových Boh. Fruehbauer a Ant. Hynek.

Fr. Kotouč ml., taj.

Do Sok. Jed. Slovan v Philadelphii byli přijati Josef Rada, Jan Polák, Ant. Procházka, Boh. Štětina, Jos. Švanda, Leopold Pavlík.

Upozornění.

Členům T. J. Sokol v N. Y. — Sokolové! — Přihlaste se laskavě u mne v bytu vždy po 6. hodině večer, anebo ve schůzi, která se koná dne 31. ledna, o volné lístky do Šibrinek. Každý člen, který nedluhuje více než za tři měsíce poplatky, jest k volnému lístku oprávněn. Neopomeňte se přihlásit, ušetříte sboru poštovné. Na zdar! Alois Bohdanecký, účetní, 1372 — I. Ave.

Jeviště

krásně zařízené má na prodej Těl. Jed. Sokol Svornost v Morrisanii Blíže podá jednatel sboru.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

YKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU: Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha jed., 434 E. 58th St. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 1481 Ave. A; Jos. Brodil, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrastil. Nač. A. Tesar, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladníci V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Islip, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1917 Ashland Av. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. F. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Majer, 248 Crescent St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrastil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Al. Vlasak, 280 Hundrton St. F. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1721 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Jos. F. Thuma, je l. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj. T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., Vác. Tůma, P. O. Box 11

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník Dr. J. Pecival, Prague, Neb., podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOK., Cedar Rapids, Ia.; J. J. Hrbek 1306 S. 2nd St. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. J. Prucha F. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. F. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrádý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, 2709 So. 12 St. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIŘÍ PODEBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Ant. Vašina, zap. T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřídil. T. J. S. JONAS, Wilson, Kansas; jed. J. W. Somer.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahofik, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelníci J. Zahofik a A. Jedlička. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., Ed. E. Mráz, 56 Iona St. SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St. T. J. S. BUDIVŮJ, Detroit Mich. J. O. Tobias 71 Home B'k Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 409 Dragoon Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. J. Hejduk, 708 Chicago St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 418 Superior St.

Župa Cheiagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; místonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl, a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Vác. Vinický, 649 W. 17th St. KLATOVSKY SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St. PLZ. SOK. Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí SOKOL CHICAGO, Chic. jed. V. Baloun, 963 Washtenau Ave. SOKOL SLOVANSKA LÍPA Chicago, Jind. Hájek, 133W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutilek, 764 Milwaukee Ave. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515 W. 21st St. T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., jed. Jan Vrstil, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Jos. Florian, 2935 Union Ave.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-americ. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské. VYCHÁZÍ 16. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 434 E. 58th St., New York. Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.